Ազգ
Azg armenian daily

18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1997 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ #178 (1432)

Հասանով. Հայաստանը միջուկային զենք ունի

17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Ֆրանսպրես գործակալությունը սեպտեմբերի 16-ին տարածել է մի հաղորդագրություն, ըստ որի Ադրբեջանի արտգործնախարար Հասան Հասանովը Տալլինում, միջուկային զենքի չտարածման խնդիրներին նվիրված միջազգային համաժողովում սենսացիոն հայտարարություն է արել, թե Հայաստանն իր միջուկային զենքն ունի եւ վերջերս ստացված սպառազինությունը ներառում է նաեւ միջուկային մարտագլխիկներ: Հատկանշական է, որ Ադրբեջանի արտգործնախարարն իր այդ հայտարարությունն արել է այն օրերին, երբ Մոսկվայում առաջին անգամ հանդիպում են Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ներկայացուցիչները՝ քննարկելու անդրկովկասյան հանրապետություններին ռուսաստանյան զենքի մատակարարումների հարցը: Ըստ Ֆրանսպրեսի հաղորդագրության, Հայաստանը չի մասնակցել Տալլինի համաժողովին: Հասան Հասանովը հայտարարել է, թե Ադրբեջանը մտահոգված է այն քաղաքականությամբ, որը վարում է Հայաստանը միջուկային սպառազինությունների բնագավառում: Ըստ նրա, Հայաստանը միջուկային զենքի ծրագիրն իրականացնում է գաղտնի բազաներում եւ արդեն իսկ ձեռք է բերել միջուկային ունակություն:

Հայաստանի արտգործնախարարությունը, պաշտպանության նախարարությունը եւ ազգային անվտանգության ու ներքին գործերի նախարարությունը հերքել են Հասանովի հայտարարությունը՝ անվանելով Ադրբեջանի հերթական սադրանք:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քըրք Քըրքորյանը 100 մլն դոլար է հատկացնում Հայաստանի ձեռներեցներին օգնելու համար

Սենատոր Բոբ Դոուլն է ղեկավարելու վարկային ծրագրերի այդ նոր հիմնադրամը

ՌԱԿ Բոստոնի գրասենյակից ստացված ֆաքսը ուրախ ցնցող նորություն է. մեր անվանի ազգակիցը Քըրք Քըրքորյանը իր «Թրեյսինդա» կորպորացիայի եւ «Լինսի» հիմնադրամի միջոցով 100 միլիոն դոլար է հատկացրել Հայաստանի ձեռներեցներին վարկային ծրագրերի միջոցով օգնելու համար: Գումարները Հայաստանում բաշխվելու են միջազգային մի բանկի միջոցով եւ այդ ամբողջ հիմնադրամը ղեկավարվելու է հայ ժողովրդի մեծ բարեկամ սենատոր Բոբ Դոուլի կողմից:

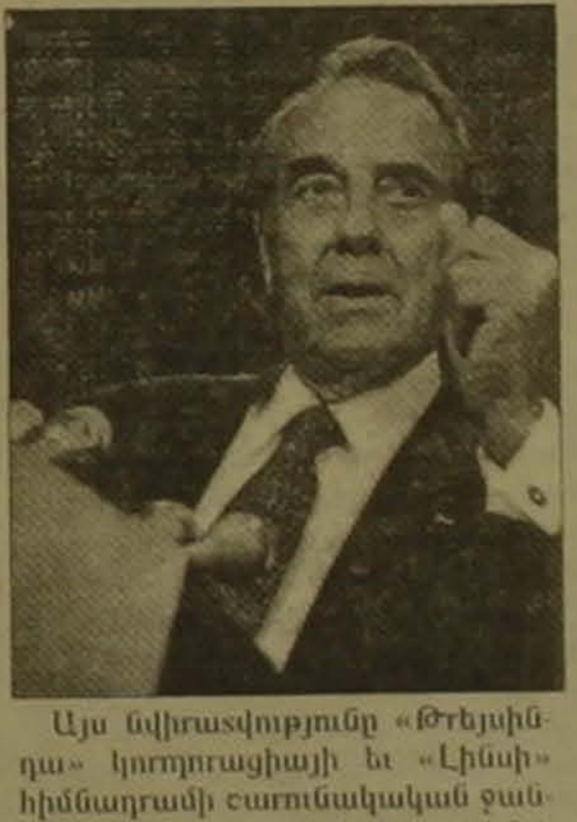

«Պատիվ է այս ծրագրում Քըրք Քըրքորյանին միանալը», ասել է Դոուլը: Անկասկած, այս օգնությունն անբիվ հնարավորություններ կընձեռի ստեղծել Հայաստանում բիզնեսի ու տնտեսության զարգացման համար: Մենք երկուսս էլ քաջ գիտենք հայ ժողովրդի ոգին եւ վճռականությունը, որը օգտագործելու է այս նյութական միջոցները երկրի ավելի պայծառ ապագան կերտելու համար»:

Իր հերթին «Լինսի» հիմնադրամի [illegible] Ջիմ Ալջյանն ասել, որ այս ծրագիրը գլխավորելու համար սենատոր Դոուլի ընտրությունը պայմանավորված է հայ ժողովրդի նկատմամբ նրա բազմամյա համակրանքով: «Այս նվիրատվությունը կատարվում է հայ ժողովրդի պատմության համար ճակատագրական մեկ պահի», ավելացրեց Ալջյանը: Մենք շատ լավ գիտենք, որ ձեռնարկատերերին պետք է ամեն առիթ տալ իրենց գաղափարները իրագործելու եւ նպաստելու բազմազան տնտեսության ստեղծմանը: Հայաստանում [illegible] ստեղծագործական ոգին են առնում բարձր տեխնոլոգիաների արդյունաբերությունից: Մենք հույս ունենք, որ այս ճիգերը [illegible] ապագա [illegible] եւ կվերակենդանացնեն տնտեսությունը»:

Այս նվիրատվությունը «Թրեյսինդա» կորպորացիայի եւ «Լինսի» հիմնադրամի շարունակական ջանքերի մեկ մասն է, որի նպատակն է օժանդակել հայ ժողովրդի ձեռնարկատիրական եւ նախաձեռնության ոգուն:

Համագործակցությունը [illegible] է նաեւ, որ սենատոր Դոուլը վերջերս միացել է Վաշինգտոնում գտնվող «Վերներ Լիփֆերտ Բեռնհարդ Մակֆերսոն եւ Հենդ» փաստաբանական գրասենյակին:

Իսկ մեր կողմից ավելացնենք, որ «Թրեյսինդա» կորպորացիան հանդիսանում է Քըրք Քըրքորյանի տնտեսական կայսրությունը, իսկ «Լինսին» այդ կայսրության միջոցներից գոյացած բարեգործական մարդասիրական հիմնադրամը: Այդ հիմնադրամի միջոցով է, որ հատկապես վերջին տասնամյակում Քըրքորյանը մեծագումար նվիրատվություններ է արել Հայաստանին՝ հայ ժողովրդին սփյուռքի [illegible]: Բոլորը հիշում են «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի համար Կալիֆոռնիայում կատարված հանգանակությունը (հեռուստամարաթոնի միջոցով) նրա մասնակցությունը, երբ նա 2 տարի կրկնապատկեց ամբողջ հանգանակված գումարը: Իսկ ինչ վերաբերում է Հայկական միացյալ ֆոնդին, որի անդամն է նաեւ «Լինսի» հիմնարկը, ապա 1988 թ. երկրաշարժից ի վեր ֆոնդի ուղարկած մարդասիրական օգնության օդանավային փոխադրությունը (շուրջ 100 թռիչք) հոգացվել է «Լինսի»-ի կողմից:

Այնուամենայնիվ, ներկա նվիրատվությունն իր գումարային առումով [illegible] մեր ողջ պատմության ընթացքում եւ [illegible] գերազանցում է ամեն չափանիշ:

Հայ ժողովուրդը միշտ երախտապարտ է լինելու Լաս Վեգասում ապրող 80-ամյա այս մարդուն:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՄԱՀ-ը գովում է Հայաստանին

17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Այսօր հրապարակված ՄԱՀ-ի զեկույցում նշված է, որ Խորհրդային Միության նախկին հանրապետություններն այս տարի առաջին անգամ տնտեսական աճ կունենան, որը, սակայն, այնքան էլ բարձր չի լինի: Հիմնադրամի հաշվարկների համաձայն, նորանկախ երկրների տնտեսական աճը 97 թվականին միջին հաշվով կկազմի 2 տոկոս, իսկ հաջորդ տարի 4 տոկոսից մի փոքր ավելի: Առանձնացվում են մի քանի երկրներ, այդ թվում նաեւ Հայաստանը: Հիմնադրամը կանխատեսում է, որ Հայաստանի ազգային համախառն արդյունքը 1997 թվականին կաճի 5,8 տոկոսով: Այսինքն, տնտեսական աճի ցուցանիշով Հայաստանը շատ ավելի առաջ է նախկին Խորհրդային Միության տարածաշրջանի բոլոր երկրներից: ՄԱՀ-ը հատուկ առանձնացնում է Հայաստանի օրինակը ոչ միայն բարձր տնտեսական աճի, այլ նաեւ դրամի ցածր սղաճ ունենալու համար: Ըստ հիմնադրամի հաշվետվության, 1997 թվականին դրամի սղաճը Հայաստանում կկազմի ընդամենը 8 տոկոս: ՄԱՀ-ը նշում է, որ հարկերը պետք է արդարացի լինեն եւ ոչ մի դեպքում չպետք է տնտեսական լուծ դառնան, այլ ընդհակառակը, պետք է խրախուսեն [illegible] տնտեսական գործունեությունը եւ նախաձեռնությունը:

Ստեղծվեց հայ-հնդկական կառավարական հանձնաժողով

17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Հայաստանն ու Հնդկաստանը այսօր համաձայնեցին ստեղծել առեւտրի, տնտեսության, գիտության, տեխնոլոգիաների, մշակույթի եւ կրթության բնագավառներում 2 երկրների համագործակցությունը համակարգող միջկառավարական հանձնաժողով: Այդ մասին պայմանագիրն այսօր Նյու Դելիում ստորագրեցին Հայաստանի փոխարտգործնախարար Սերգեյ Մանասարյանը եւ Հնդկաստանի արտաքին հարաբերությունների նախարարության քարտուղար Լալիփ Մանսինգը:

Ռուս-սիրիական զորավարժություններ

17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ». Սեպտեմբերի 20-27-ը Ռուսաստանի ռազմակայաններից մեկում տեղի կունենան ռուս-սիրիական համատեղ զորավարժություններ, որոնց ժամանակ կփորձարկվեն հակաօդային պաշտպանության հրթիռներ: Ինտերֆաքսը նշում է, որ զորավարժությունների ժամանակ փորձարկվելու են «S-200» մակնիշի հրթիռներ: Նշենք, որ Սիրիայի օդուժը հիմնականում զինված է հենց այս տիպի հրթիռներով: Սիրիան հույս է հայտնել, որ համատեղ զորավարժությունները կանցնեն ամեն տարի: Միեւնույն ժամանակ Սիրիայի պաշտոնական մամուլը հրապարակել է այդ երկրի խնդրանքը Թուրքիային՝ չեղյալ հայտարարել կամ հետաձգել ԱՄՆ-ի եւ Իսրայելի հետ նոյեմբերին նախատեսված համատեղ զորավարժությունները Միջերկրական ծովում:

Ռուսաստանը դարձավ Փարիզյան ակումբի անդամ

ՓԱՐԻԶ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանը Փարիզյան ակումբին անդամակցելու մասին սեպտեմբերի 17-ին համաձայնագիր է ստորագրել: Համաձայնագիրը ստորագրել են Փարիզյան ակումբի նախագահ Քրիստիան Նոյեն եւ Ռուսաստանի առաջին փոխվարչապետ Անատոլի Չուբայսը: Ռուսական կողմի կարծիքով, վարկատու պետությունների այդ կազմակերպությանն անդամակցելը երկրին կօգնի վերականգնելու միլիարդավոր դոլարների պարտքերը:

Ի. Ռիբկին. «Կովկասում ստեղծվել է նոր աշխարհաքաղաքական իրադրություն...»

ՄՈՍԿՎԱ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ներկայումս Կովկասում ստեղծվել է նոր աշխարհաքաղաքական իրադրություն, որը, առաջին հերթին, կապված է այստեղ մինչեւ 90-ական թվականների սկիզբը գոյություն ունեցող ուժերի հավասարակշռության խախտման հետ: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, այս կարծիքն է հայտնել Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Իվան Ռիբկինը: Նրա խոսքերով, տարածաշրջանային զինված հակամարտությունները, Անդրկովկասում նորանկախ պետությունների առաջացումն ու կայացումը, իսլամական գործոնի դերի աճը շոշափելի հարվածներ են հասցրել տարածաշրջանի կայունությանը՝ դա վերածելով աշխարհի ամենաանկայուն եւ կոնֆլիկտավտանգ շրջաններից մեկի:

Բոսնիայում ՄԱԿ-ի ուղղաթիռի վթար

17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, BBC: Կենտրոնական Բոսնիայում կործանվեց ՄԱԿ-ի ուղղաթիռներից մեկը, 11 մարդ զոհվեց, 4 մարդ վիրավորվեց եւ մեկը կորավ: Զոհվածների թվում է Բոսնիայում ՄԱԿ-ի գերագույն ներկայացուցչի տեղակալ, գերմանական դիվանագետ Գերտ Վագները: ՄԱԿ-ի վարձակալած ուկրաինական ուղղաթիռն այսօր առավոտյան Սարաեւոյից ուղղվեց Բուգոյնո, իսկ հետո՝ Բրչկո, սակայն ճանապարհին բախվեց Ֆոյնիցա եւ Բուգոյնո ավանների միջեւ գտնվող բլուրին:

Այսօր կբացվի Գեւորգյան ճեմարանի նորոգված շենքը

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 18-ին, ժամը 18-ին Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում տեղի կունենա Գեւորգյան ճեմարանի հիմնովին վերանորոգված շենքի բացման արարողությունը Վեհափառի նախագահությամբ:

Հայ օգնության ֆոնդի գրասենյակում հայտնեցին, որ հանդիսությանը կմասնակցեն շենքի վերանորոգման ծախսերը հոգացած բարերարներ տեր եւ տիկին Գեւորգ եւ Սիրվարդ Հովնանյանները, Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ-ի արեւելյան եւ արեւմտյան թեմերի առաջնորդներ Խաժակ եւ Վաչե սրբազանները, բազմաթիվ հյուրեր դեսպանական, ակադեմիական եւ համալսարանական շրջանակներից:

Իսկ հաջորդ օրը Գյումրիում հանդիսավորապես կբացվի Ամենայն հայոց երջանկահիշատակ Վազգեն Ա կաթողիկոսի անվան դպրոցը:

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՀ նախագահը հանդիպեց ակադեմիկոսներ Աբել Աղանբեգյանի եւ Ստեփան Միտարյանի հետ

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր, սեպտեմբերի 17-ին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն աշխատանքային հանդիպում է ունեցել Ռուսաստանի կառավարությանն առընթեր ժողտնտեսության ակադեմիայի նախագահ, ակադեմիկոս Աբել Աղանբեգյանի եւ Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայի արտաքին տնտեսական հետազոտությունների ինստիտուտի տնօրեն, ակադեմիկոս Ստեփան Միտարյանի հետ:

Ըստ նախագահի մամուլի ծառայության տեղեկատվության, հանդիպման ժամանակ քննարկվել են բանկային համակարգում հայ-ռուսական համագործակցության հարցեր:

Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Արմեն Դարբինյանը, Կենտրոնական բանկի նախագահ Բագրատ Ասատրյանը:

ԱԶԳ **տեղական**

17 տարի անընդմեջ, շաբաթ օրը ժամը 2:30-ին ԱՄՆ-ի Մասաչուսեթս նահանգի հայությանը ողջունում է Բոստոնի հայկական անկախ ռադիոն: Բոստոնահայեր Ժիրայր եւ Եվգինե Ղարիբյանները ռադիոն հիմնադրել են 1980 թվականի նոյեմբերի 11-ին մեկ ժամանոց երեւաժամն սկսելով մշակութային հաղորդումով: «Այն ժամանակ հայկական ռադիոն չկար ... Չայնադարանն անընդհատ հարստացել է Ժիրայր Ղարիբյանի հայ անվանի ստեղծագործողների ու ֆաղաֆական գործիչների հետ ունեցած հարցազրույցներով: «87-ից սկսած բազմաթիվ ունկնդիրներ հավաստագրել են ու ռադիոհաղորդումների շնորհիվ որոշել են Հայաստան ուխտի գնալ», որը ռադիոյի մեծագլխավոր խմբագրի պարտականությունները ստանձնում է Եվգինե Ղարիբյանը անսպառ ամուսնու մեծագույն ցանկությունն անհնար պահպանել ռադիոն: Ռադիոն ամենահարուստ ձայնադարանն ունի շուրջ 2000, որոնց մեջ շատ հազվագյուտ ձայնագրություններ կան: Ամուսնու ցանկությունն է եղել երբ որեւէ պատճառով դադա...

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Բոստոնի հայկական անկախ ռադիոն սփյուռքը հայրենիքին կապող օղակներից մեկն է

... նակ հայկական ռադիո չկար Մասաչուսեթս նահանգում, երբ կար էլ կարճ տարածքի վրա էր հեռարձակվում: Թեպետ մերն էլ հեռուները չի հասնում, բայց նահանգի գրեթե բոլոր շրջաններն ընդգրկում է», հայտնեց օրերս «Ազգի» խմբագրություն այցելած Բոստոնի հայկական անկախ ռադիոյի ներկայիս գլխավոր խմբագիր Եվգինե Ղարիբյանը: Խմբագրի ասելով, կարճ ժամանակահատվածում ռադիոն մեծ հեղինակություն է ձեռք բերել եւ տեղի համայնքի պահանջով 85 թ. հունվարից երեւաժամն ավելացրել են եւս կես ժամով, որից 15 րոպե երբեմն է հեռարձակվում անգլերենով:

Երեւային 1.5 ժամվա ընթացքում հաղորդվում են հայրենիքին, սփյուռքի գաղութներին, բոստոնահայությանն ու Մասաչուսեթս նահանգին վերաբերող լուրեր, ռադիոբեմադրություն, գրական-մշակութային հաղորդումներ, հայկական երաժշտություն, ռեպորտաժներ եւ այլ ... Հատուկ ներկայացվում են ազգային ու կրոնական տոների օրերին: Իսկ անցյալ տարի ... 15 րոպեանոց հաղորդման ունկնդիրները տեղեկանում են վերջին լուրերին եւ մամուլի տեսությանը: Տիկին Ղարիբյանի ասելով, աշխատում են ամենաթարմ լուրերը հաղորդել ժողովրդին, որոնք «քաղում» են ինտերնետից, եւ քանի որ հայկական շաբաթաթերթերը ուշացած են լինում լուրերի համար, ուստի հայությունն անհամբերությամբ է սպասում ռադիոհաղորդմանը:

Մինչեւ 91 թվականը բարգավաճ...

... գույն նվաճումն ու գնահատականն էին համարում», ավելացրեց ռադիոյի գլխավոր խմբագիրը: Այդ ավելացրեց, որ 91 թվականից Ժ. Ղարիբյանի վաղաժամ մահից հետո ռադիոյի համար ֆինանսական դժվարին կացություն է ստեղծվում եւ այն ներկայումս պահպանվում է ռադիոկարչության բարերարության շնորհիվ: Ստիպված են լինում փոխել նաեւ 88 թվականից ձեռք բերած ռադիոստուդիան եւ տան սենյակներից մեկը վերածել ձայնագրման սրահի: Ներկայումս 1.5 ժամանոց ռադիոհաղորդումները պատրաստվում են այդ սրահում եւ պատրաստի ձայնագրությունն ուղարկվում է հեռարձակման:

Ամուսնու մահից հետո ռադիոյի ... րի գործել Բոստոնի հայկական անկախ ռադիոն, այդ ձայնագրությունները ամբողջությամբ նվիրվեն Հայաստանի պետական ռադիոյի ֆոնդին: Հաջորդ փափագը հայրենիքում բաղվելն էր, որը դարձյալ իրականացել է:

Տիկին Ղարիբյանի ցանկությունն է շաբաթական երկու օր եթերաժամ ունենալ, որովհետեւ ժողովուրդն ունի դրա պահանջը: Սակայն իրենց անվճարունակ լինելը դժվարացնում է աշխատակազմ պահելը եւ փաստորեն ռադիոյի գործունեությունը շարունակվում է հիմնականում բարերարության շնորհիվ:

Ռադիոյի ներկայիս աշխատակազմը շատ սակավաթիվ է գլխավոր խմբագրից բացի, չորս հաղորդավար եւ խմբագրակազմին կից ռադիովարչությունը: Որոշ բոլորակիցների հետ համագործակցում են կենդանի սեղանատներ ... Յոթ փորձառությամբ աշխատողներից ... Ղարիբյանը դժվարին գործ է համարում ԱՄՆ-ում եւ մեծ հաջողություն է ... Հայաստանի ... համաձայնել են աշխատել ռադիոյում: Ցանկանում է բանակցություններ վարել տեղի համալսարաններ ... ժուռնալիստիկայի բաժնի ուսանողները գործնական պարապմունքներն անցկացնեն ռադիոյում: «Դրանով նրանք մեծ օգնություն ցուցաբերած կլինեն մեր աշխատանքներին», հայտնեց ռադիոյի գլխավոր խմբագիրը:

ՍՈՍԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

ԼՂՀ նախագահը ընտրվել է միջազգային կարգուկանոնին համապատասխան

Ինչպես արդեն մամուլում հրապարակվել է, Ուկրաինայի ԱԳՆ-ն հայտարարել է, թե ԼՂՀ-ում 1997 թ. սեպտեմբերի 1-ին կայացած նախագահական ընտրությունները չեն կարող համարվել օրինական, իսկ ԼՂՀ նախագահը համաժողովրդական կարգով ընտրված:

Առաջին անգամը չէ, որ Ուկրաինայի որոշ պետական կառույցներ այս վերջին տարիներին անբարյացակամ վերաբերմունք են դրսեւորում Ղարաբաղյան հիմնահարցի արդարացի լուծման նկատմամբ: Եվ շատ ցավալի է, որ դեռեւս Կիեւյան Ռուսիայի ժամանակներից ուկրաինական ժողովրդի հետ անչափ բարեկամական կապեր հաստատած հայ ժողովրդի նկատմամբ այսօրվա Ուկրաինայի առանձին ղեկավար շրջաններ անարդար քաղաքականություն են վարում: Մեզ համար անհասկանալի է, թե Ուկրաինայի ԱԳՆ-ն ինչպես է հասկանում ժողովրդավարությունը եւ մեկնաբանում: Ճշմարտությունն այն է, որ միայն ու միայն համաժողովրդական ազատ ընտրություններով է երկրի նախագահն ընտրված, իսկ անկախությունն էլ ձեռք է բերված համաժողովրդական հանրաքվեով: Հենց միջազգային չափանիշներով ընդունված այդ կարգուկանոնով էլ Արցախը հռչակել է իր անկախությունը, ընտրել ԼՂՀ նախագահին օտարերկրյա բազմաթիվ դիտորդների մասնակցությամբ: Այդ ընտրություններում ԼՂՀ նոր նախագահը (ինչպես եւ նախորդը) ստացել է ամբողջ ընտրողների ձայների մոտ 90 տոկոսը, որն աննախադեպ երեւույթ է:

Հետաքրքիր է, էլ ինչպե՞ս կարելի է ընտրել երկրի նախագահին, որ Ուկրաինայի հարգելի դիվանագետները համարեն համաժողովրդական կարգով ընտրված:

Հետեւաբար, Ուկրաինայի արտաքին

գործերի պարոն նախարարը բարոյական ոչ մի իրավունք չունի ամենաժողովրդական ճանապարհով հռչակված ԼՂ Հանրապետությունը անվանել «ինքնահռչակ», իսկ նախագահական ընտրությունները՝ անօրինական:

«Արցախ-Հայաստան» հասարակական-քաղաքական կազմակերպության վարչությունն իր բողոքն է հայտնում Ուկրաինայի ԱԳՆ այդ հայտարարության նկատմամբ եւ հույս հայտնում, որ եղբայրական Ուկրաինայի պետական մարմինները կհարգեն անկախություն ձեռք բերած Արցախի ժողովրդի իրավունքները եւ նրբորեն կմոտենան դրանց իրականացմանը, մարդասիրության եւ մարդկային հաղթանակին, ժողովրդավարության սկզբունքների կիրառմանը:

«ԱՐՑԱԽ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունը պարզաբանում է

Հարգելի պարոն Ավետիքյան.

«Ազգ» թերթի սեպտեմբերի 16-ի համարում տպագրված «Ժիրայր Լիպարիտյանն անսպասելի հրաժարական տվեց» հոդվածի առթիվ հայտնում ենք հետեւյալը.

Տեղեկանալով պրն Լիպարիտյանի ասուլիսի անցկացման մասին, մամուլի ծառայության աշխատակիցները անմիջապես սկսեցին այդ մասին հայտնել բոլոր լրատվամիջոցներին, այդ թվում նաեւ փորձում էին կապվել «Ազգ» թերթի խմբագրության հետ: Սակայն առավոտյան ժ. 10-ից մինչեւ 13:30, «Ազգի» խմբագրության հետ երկու տարբեր հեռախոսահամարներով (56-82 եւ 52-92-21) անընդհատ զանգահարելը ոչ մի արդյունք չտվեց: Հաջորդ օրը միայն թերթի գլխավոր խմբագրի տեղակալ պրն Հակոբյանի հետ տեղի ունեցած պարզաբանումից հայտնի դարձավ, որ հեռախոսազանգերին մի դեպքում պատասխանող չի եղել, մյուս դեպքում էլ հեռախոսներից մեկը ընդհանրապես չի աշխատել:

Վերը նշվածից պարզ է, որ այն պնդումը, թե նախագահի մամուլի ծառայությունը մոռացել է տեղեկացնել «Ազգի» խմբագրությանը ասուլիսի անցկացման մասին, անհիմն է:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդհակառակն՝ հիմնավոր է: Քանզի «Ազգ»-ի այն հեռախոսահամարը, որով խմբագրի տեղակալի հետ խոսել է ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայության աշխատակիցը, փաստորեն աշխատել է, եւ այդ հեռախոսահամարն էլ, մյուս երկուսի հետ, արդեն 6 տարի ամեն օր տպվում է «Ազգ»-ի 2-րդ էջում.

«ԱԶԳ»

Վանաձոր-Բանյո բարեկամական կապերը սերտանում են

Վանաձորի եւ Ֆրանսիայի Բանյո քաղաքի բարեկամությունը շուրջ 30 տարվա պատմություն ունի: Վանաձորում վաղուց կա Բանյոյի փողոց, իսկ երկրաշարժից առաջ գործում էր «Բիստրո-Բանյո» սրճարանը: Երեկ՝ սեպտեմբերի 17-ին, Բանյոյի քաղաքագլխի հրավերով մեկշաբաթյա այցով Ֆույր քաղաք մեկնեց Վանաձորի պատվիրակությունը՝ քաղաքապետարանի խորհրդատու Ֆելիքս Մովսիսյանի գլխավորությամբ: Պատվիրակության կազմում են նաեւ Լոռու մարզպետարանի մշակույթի եւ սպորտի բաժնի վարիչ Ռոբերտ Ֆարմանյանը եւ Վանաձորի ավագանու անդամ Կարեն Մուսինյանը: Հերթական այցի ընթացքում Վանաձորի պատվիրակությունը կմասնակցի Բանյոյում ավանդաբար նշվող խաղողի տոնակատարությանը, կստեղծի մշակույթի եւ տնտեսական նոր կապեր: Փոխադարձ այցով սեպտեմբերի 25-ին Վանաձոր կժամանի Բանյոյի պատվիրակությունը՝ քաղաքագլուխ Ժանին Ժամբյուի գլխավորությամբ: Ինչպես տեղեկացանք Ֆ. Մովսիսյանից, նախատեսվում է նաեւ վերականգնել հին կապերը Սուխումի, Բաթումի, Ռոստովի, եւ ԱՊՀ երկրների այլ քաղաքների հետ:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ,

Սեփական թղթակից, Վանաձոր

Երեւան. Բացվեց Հայ ոսկերիչների համագումարը

Սեպտեմբերի 17-ին մեկնարկեց Հայ ոսկերիչների համագումարը, որին մասնակցում էին Կանադայի, Բելգիայի, ԱՄՆ-ի, Լիբանանի, Դանիայի խոշորագույն գործարարները, Հայաստանի գործարարները: Նախաձեռնությունը խիստ կարեւոր է, քանի որ հայ ոսկերչական արվեստն ու արդյունաբերությունը մեծ համարում ունեն աշխարհում, եւ ձեւավորված է խոշորագույն վերազգային ցանց:

Կանադայում ՀՀ դեսպանության ներկայացուցիչ Հրաչ Կապուտի հավաստմամբ սա միջազգային կարեւորագույն ցանցերից մեկն է, երբ ոչ ամենակարեւորը: Համագումարի նպատակն է Հայաստանի գործակիցներին հնարավորություն ընձեռել ներգրավվելու այդ ցանցի մեջ, եւ խորհրդակցորեն համագործակցություն կենտրոն ընտրելով Երեւանը Հայաստանի համար տարածաշրջանում եւ միջազգային շուկայում նշանակալի դեր վերապահել:

Համագումար հրավիրելու նախաձեռնությունը առաջին հերթին պատկանում է Canadian Gem Company-ի նախագահ Պիեռ Աճեմյանին ու ներկայումս ՀՀ առեւտրի եւ արդյունաբերության նախարար, նախկինում Կանադայում ՀՀ դեսպան Գառնիկ Նանագուլյանին:

Ցավալի է, որ երկրում հայ ոսկերչական արվեստն ունի իր առանձնահատուկ ձեռքբերումները: Սակայն համագումարում ողջ ոլորտը չէ ու ներկայացված է: Այդ առթիվ ՀՀ առեւտրի եւ արդյունաբերության փոխնախարար Գ. Եղիազարյանը մեջ ասաց, որ համագումարն ըստ էության նախաձեռնող խմբի աշխատանքային հանդիպում է: Հետագայում այն անշուշտ կընդլայնի աշխարհագրությունը: Այնուհանդերձ հրավիրվել են ոլորտի աշխարհի 50

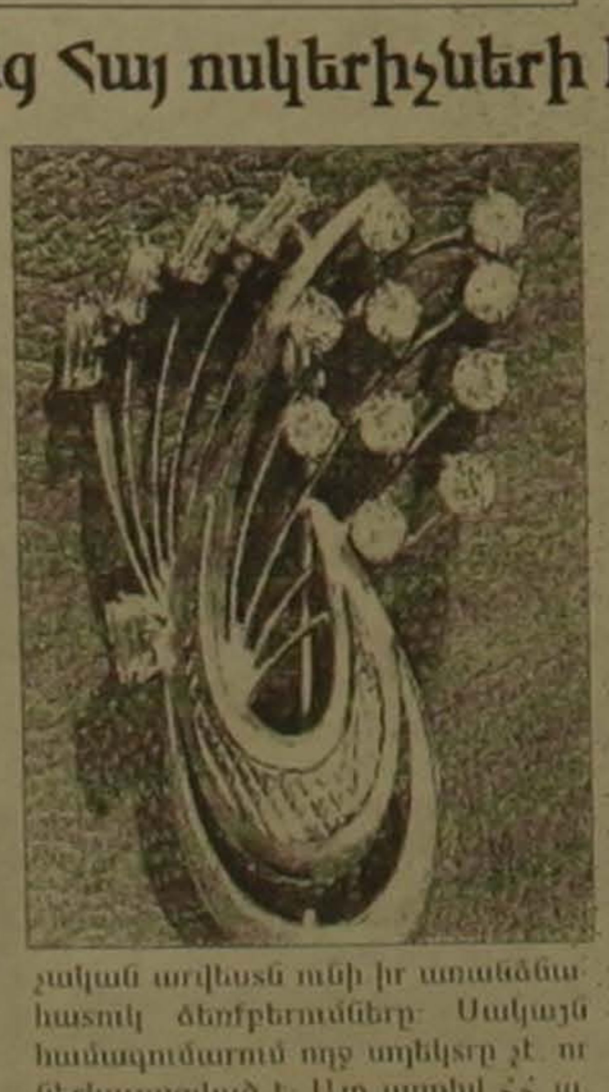

խոշորագույն ոսկերիչների, որոնց մի մասը պղնձյանի ուղերձ հղելով ցավ է հայտնել մասնակցել չկարողանալու առթիվ:

Համագումարը կտեւի 3 օր: Առաջին օրը մասնակիցներին ողջունեցին ՀՀ փարչապետը, ՀՀ արդյունաբերության ու բնապահպանության նախարարները: Մասնակիցները համառոտակի ներկայացնելով իրենց գործունեությունը ավելի գործարար խոսակցության անցան արդեն Երեւանի ոսկերչական գործարանում կլոր սեղանի շուրջ:

Գործարանի տնօրեն Էմիլ Գրիգորյանը հանգամանալից ներկայացրեց բոլոր պայմանները շենքային հնարավորություններից մինչեւ սարքավորումները, որոնք համատեղ ձեռնարկություններ ստեղծելու իրական հիմք կարող են դառնալ:

Համատեղ աշխատանքների հաջողությունը մեծապես կախված է օրենսդրական դաշտից, որը Գ. Եղիազարյանի գնահատմամբ բնկլուզ ... կաշառ, բայց գնալով ավելի ճկուն է դառնում: Ինչպես նաեւ խիստ կարեւոր է ոլիգային վերափոխումը, քանի որ մինչ այսօր ընդունված միջինական շուկան եւ ... հանջները անհամեմատ տարբեր են եղել ...:

ԱՆՈՒՇ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի
Ցրումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia 375010

ԱԶԳ **անդրադարձ**

Դեռ 1994 թ. ի օգոստոսի 3-ին «Ազգ»-ում տպագրված մի մեծ հրապարակմամբ անդրադարձանք CNN-ով տրվող հայաստանյան ռեպորտաժներին՝ զրուցելով եւ հեռուստաընկերության պրոֆեսոր Լեւոն Մարաշլյանի հետ (ԱՄՆ), եւ CNN-ում հայկական հեռուստատեսությունը ներկայացնող լրագրող Գայանե Գրիգորյանի հետ: Այն ժամանակ, թե արվածի քննադատությունն էր սուր դրված թե չարվածի, բայց մի բան պարզ էր. Գայանե Գրիգորյանը պատրաստ էր անել ամեն ինչ, որպեսզի բարձրացվեին եւ ռեպորտաժների որակը, եւ ավելի նպատակաուղղված լինեին Հայաստանի ու Ղարաբաղի մասին պատմող տեսասյուժեները:

մից ու դրսից դժգոհություն: Միգուցե ծայրահեղ թվա Գայանեի այս գնահատականը, բայց դրանում համոզվում ես, երբ լսում ես Ջուլիետա Հակոբյանին:

Նույն խնդիրները CNN-ի հետ հետադարձ կապ չկա, այսինքն հայկական հեռուստատեսությունում սեփական ռեպորտաժները դիտելու հնարավորություն չկա, տեսախցիկ չկա, ֆինանսավորում չկա: Հիշեցնենք, որ CNN-ի համար տրվող նման ռեպորտաժները չեն վճարվում այդ հեռուստաընկերության կողմից, քանի որ դրանք արվում են հասարակական հիմունքներով եւ ներկայացվում են իբրեւ տվյալ երկրի պետական հեռուստատեսության թղթակցի ռեպորտաժ: CNN-ը որեւէ գրաքննու-

Այդ հարց է, ու թղթակցին քննադատում են այն բանի համար, որ Ադրբեջանի թղթակցի նյութին չի պատասխանում իր իսկ ռեպորտաժով: Բայց կրկին գալիս ենք հիմնական խնդրին, որ այսօր Հայաստանում CNN-ի թղթակիցը իր հաղորդած ռեպորտաժներին հետեւելու հնարավորություն չունի, այն դեպքում, երբ ամեն մի հյուրանոց ու առանձնատուն, էլ չեմ ասում նախարարություն, այդ «հաճույքը» վայելում է: Եվ երկրորդ, եթե նույնիսկ այդ հնարավորությունը լինի, ապա նա ի վիճակի չէ որեւէ նյութի պատասխանել, քանի որ նախօրոք չգիտի, թե իր ռեպորտաժը որ երկրից հետո կամ որ սյուժեից հետո կցուցադրվի:

ներով հայկական հեռուստատեսությունը իր հնարավորությունների չափով օգնում է, բայց բնական է, որ նման կարեւոր գործի համար անհրաժեշտ է ոչ միայն տեսախցիկ, այլեւ փոխադրամիջոցներ: Վճարում չկա, տեսախցիկ չկա, փոխադրամիջոց չկա՝ CNN-ի թղթակից դարձիր ամենակարող եւ թղթակցություն ուղարկիր:

Թող ամեն մի նախարարություն մի հեռուստացույց բացի, թող ամեն մի պաշտոնյա արտասահմանյան մակնիշի մեքենայով զբոսնի, թող օրեցօր ճոխ խանութներ ու սրճարաններ բացվեն Երեւանում, բայց արտաքին քաղաքականության համար ոչինչ չկա. ոչ փող, ոչ միջոց, ոչ էլ ցանկություն: Խոսքեր ու խոս-

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ո՞ւմ խնդիրն է CNN-ը կամ կրկին քարոզչության մասին

Ամենեւին այն կարծիքին չեմ, թե աշխարհն սկսվում եւ վերջանում է CNN-ով: Միջազգային լրատվական ցանցն այսօր այնքան է հարստացել տարբեր հեռուստառադիոալիքներով, որ միայն ամերիկյան հեռուստամագնատ Թեդ Թըրների CNN-ով առաջնորդվելը առնվազն ծայրահեղություն կդիտվի: Բայց մի շատ կարեւոր հանգամանք մեզ ստիպում է վերանայել մեր կարծիքը, քանի որ CNN-ը աշխարհում ունի 400 մլն հեռուստադիտող, իսկ թղթակիցների ցանցը ընդգրկում է մոտ 200 երկիր եւ դրանից զատ, փորձառու հեռուստաքննադատների կարծիքով CNN-ը լուրջ ազդեցություն ունի միջազգային հասարակական կարծիքի ձեւավորման վրա:

Խնդիրը միակն էր. հարկավոր էր տեխնիկական մակարդակով աջակցություն: Այն, ինչպես եւ կանխատեսվում էր, չեղավ: Գայանե Գրիգորյանը շարունակեց աշխատել եւ անցած 5 տարիների ընթացքում մոտ 100 ռեպորտաժ ուղարկեց CNN-ին: Սակայն այն խնդիրները, որ 1994-ին բարձրացրել էին զրուցակիցներս «Ազգ»-ում, այսօր էլ գրեթե նույնությամբ մնացել են: Գայանեն այլեւս չի թղթակցում, քանի որ այլ աշխատանքի անցնելու կապակցությամբ դուրս է եկել պետական հեռուստատեսությունից, իսկ նրա փոխարեն այս տարվա ապրիլ ամսից այդ գործը կատարում է Ջուլիետա Հակոբյանը: 1994 թ.-ին աշխատել է [illegible] եւ որի մի քանի թղթակցություններին հասցրել է [illegible] անդրադառնալ նաեւ Գերմանիայում «Ազգ»-ի թղթակից Անահիտ Հովսեփյանը:

Մենք փորձեցինք CNN-ի խնդրին անդրադառնալ հին ու նոր թղթակիցներին զրույցի հրավիրելու միջոցով: Սակայն Գայանեն դառն ժպիտով հիշեց անցած տարիները, երբ իր բազմաթիվ դիմումները մնացել են անպատասխան, իսկ կատարած աշխատանքի դիմաց լսել է միայն խոստումներ ու զգացել ներ-

թյուն չի կատարում, միայն թե ուղարկված ռեպորտաժները գնում են երբեմն 2,5 րոպե տեւողությամբ: World Report ծրագիրը, որն արդեն 10 տարի գործում է, եւ որին թղթակցում են աշխարհի լրագրողները, մի առավելություն ունի. անկախ ԱՄՆ-ի քաղաքական կողմնորոշումից հնարավորություն է տրվում փաստերը ցանկացած ձեւով ներկայացնել: Ընդ որում, Ջուլիետա Հակոբյանի դեպքում այդ խնդիրը մի քայլ առաջ է գնացել, եւ նա այժմ ներկայացնում է հայկական հեռուստատեսությունը Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունից: Արդեն CNN-ով ցուցադրվել են նրա ուղարկած 10 ռեպորտաժները, այդ թվում Շուշիի [illegible] ու Լաչինի միջանցքի, Ղարաբաղին նվիրված համաժողովի ու ռազմական շքերթի, Շահումյանի փախստականների ու Ղարաբաղի նախագահական ընտրությունների, ինչպես նաեւ հայկական ատոմակայանի ու Փարաջանովի թանգարանի մասին: Ես դիտեցի այդ ռեպորտաժներից մի քանիսի տեսաերիզները եւ պետք է նշեմ, որ հատկապես Շուշիի հայ բանակի շքերթի, Շահումյանի փախստականների ու Լաչինի միջանցքի մասին պատմող ռեպորտաժները բավականին տպավորիչ էին:

Հետեւաբար, դա բացարձակապես պրոֆեսիոնալիզմի հետ կապ չունեցող խնդիր է: «Իհարկե, մենք չենք կարող ամերիկյան չափանիշները բավարարել, բայց ամեն կերպ ձգտում եմ դրան եւ ամեն մի ռեպորտաժ պատրաստելիս մեծ ճշտությամբ ու պատասխանատվությամբ եմ մոտենում գործին, քանի որ ներկայացնում եմ Հայաստանի Հանրապետությունը», ասում է Ջուլիետա Հակոբյանը: Սակայն առայժմ նա միայն բարոյական աջակցություն է ստանում: Իսկ խորհուրդներով եւ խոստումներով որեւէ գործ երկար չի շարունակվի:

«Եղբին օրինակը, որին ես ականատես եղա Ղարաբաղում [illegible]: Մի [illegible] տեսախցիկ չկար ու CNN-ի թղթակիցը նկարահանեց իր ցանկացած կադրը կամ հարցազրույց վերցնել իր նախընտրած [illegible]: Այլ հեռուստաընկերությունների թղթակիցները պետք է նկարահանեին եւ իրենց տային նկարահանած կադրերը, որոնք կարող է բավարարեին կամ չբավարարեին: Այլեւս չեմ խոսում օպերատիվ որեւէ նյութ նկարելու մասին, քանզի առնվազն 1 շաբաթ առաջ պետք է հեռուստատեսությունում տեսախցիկ պատվիրես»: Իհարկե Ջուլիետայի ա-

տումներ, որքան ուզեք: Ջուլիետան էլ հույս ունի, որ խնդիրը այսուհետ բարձիթողի վիճակում չի մնա, կփոխվի: Բայց ե՞րբ: Տարիներն անցնում են, թղթակիցները փոխվում, բայց խնդիրը մնում է նույն կոտրած տաշտակի հույթին:

Եվ այստեղ ամենակարեւորն այն է, որ խնդիրը CNN-ով չի սահմանափակվում, քանի որ դա պետության արտաքին քաղաքականության եւ քարոզչության մի կարեւոր մասնիկն է: Հետեւաբար, պետությունը միակն է, որի համար միեւնույն է, թե ի՞նչ կհաղորդվի, ինչպե՞ս ու ո՞ւմ էնտուզիազմի հաշվին եւ մինչեւ ե՞րբ: Սակայն գոնե մեզ համար պետք է պարզ լինի, որ լրատվական պատերազմում [illegible] [illegible] հնարավորությունները [illegible] այս խնդրի աջակցությամբ: Այլապես որեւէ արժեք չունեն ոչ իշխանավորների մոտ հրավիրված բազմաթիվ խորհրդակցությունները եւ ոչ էլ մամուլում մեր թերթերը տպագրվող քարոզչական պատերազմում տանուլ տալու մասին խրատական հոդվածները:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հրեա գիտնականը դատապարտում է իր կառավարության թուրքամետ կեցվածքը

Վերջերս Իսրայելի ամենամեծ «Մաարիվ» օրաթերթն անդրադարձել է պրոֆեսոր Վահագն Տատրյանի Հայկական ցեղասպանությանը նվիրված երկու գրքերին: Հոդվածի հեղինակը՝ իսրայելցի գիտնական Յաիիր Աուրոնը, գնահատելով այս գրքերը, որոնք «պատմագիտական մեծ արժեք են ներկայացնում», դատապարտում է Իսրայելի կառավարության անտարբեր վերաբերմունքը հայերի նկատմամբ եւ թուրքամետ կեցվածքը: Նա իր ափսոսանքն է հայտնել, որ Իսրայելի նոր սերունդը բոլորովին անտեղյակ է Հայկական ցեղասպանության պատմական իրողությանը եւ շեշտել է, որ իր երկրի գրադարանները լցված են թուրքական քարոզչամիջոցների արտադրանք գրքերով: Յաիիր Աուրոնն առաջարկել է հրատարակել Վ. Տատրյանի գրքերը Իսրայելում՝ եզրակացնելով, թե իսրայելցի ընթերցողի համար այս գրքերը մեծ արժեք ունեն, որովհետեւ հնարավորություն կտան ավելի լավ ըմբռնել հրեական ողջակիզումը:

Հայ քաղաքական գործիչները ԱՄՆ-ում

Նախորդ շաբաթ ՀՅԴ Ամերիկայի Հայ դատի հանձնախումբը Վաշինգտոնում հյուրընկալել է Հայաստանից ժամանած քաղաքական գործիչների պատվիրակությանը եւ ամերիկյան քաղաքական կառույցների մասին սեմինար կազմակերպել վերջիններիս համար: Պատվիրակության կազմում են Գարեգին Ազարյանը եւ Արմեն Կիրակոսյանը (ՀՀՇ), Հովհաննես Դուրգարյանը (լիբերալ-դեմոկրատ), Սամվել Գասպարյանը եւ Դավիթ Իսագուլյանը (ՀԴԿ), Համլետ Խալիկյանը եւ Ռուբեն Վարդանյանը (ԻՄ), Արամ Մայիլյանը եւ Վահան Թումասյանը (ԱԺՄ), Ռազմիկ Զոհրաբյանը (Հանրապետական կուսակցություն): Հայաստանյան պատվիրակությունը նաեւ հանդիպում է ունեցել ՀԱՅ Կոնգրեսի հայկական հարցերով խմբակցության հետ: Կոնգրեսմեն Փալոնը իր խոսքում առանձնապես անդրադարձել է Արցախի վրա բանեցված միջազգային անարդար ճնշմանը, թուրքական եւ ադրբեջանական շրջափակումներին, Հայաստանի ու Արցախի ամերիկյան օգնության եւ Հայկական ցեղասպանության ճանաչման հարցերին: Կոնգրեսմեններ Փալոնը եւ Բրեդ Շերմանը իրենց մտահոգությունն են հայտնել Հայաստանում ՀՅ Դաշնակցության կասեցման փաստի, ինչպես նաեւ ավելի քան տասնյակ բերբերի առայսօր արգելված լինելու իրողության առնչությամբ:

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

«Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանի անվան շուրջ միտումնավոր ձեւավորում են բացասական հասարակական կարծիք»

Այդպես է պնդում նրա դատապաշտպանը

«Ազգի» խմբագրությունը ստացել է ՀՀ թեթեւ արդյունաբերության նախկին նախարար, այժմ նախնական կալանքի տակ գտնվող Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանի դատապաշտպան, փաստաբան Ռոբերտ Պողոսյանի նամակը, ուր վերջինս վիճարկում է Արմենպրեսի տեղեկատվության մեջ Թեյմուրազյանի նկատմամբ հարուցված քրեական գործի վերաբերյալ հանրությանը հրամցված «սենսացիան»: Նկատի առնելով, որ Արմենպրեսի այդ տեղեկատվությունը հրապարակել է նաեւ «Ազգը», փաստաբանը խնդրում է «այդ առիթով արդեն իսկ թյուրիմացության մեջ գցված հասարակությանը» մեր թերթի միջոցով ներկայացնել իր մի շարք պարզաբանումները:

Ըստ պարոն Պողոսյանի՝ «Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանը «[illegible]» կասկածի հանրահայտ գործով անցնում է որպես վկա եւ ինչպիսի մարմնի կողմից այդ առթիվ նրան մեղադրանք չի առաջադրվել՝ հակառակ Արմենպրեսի տարածած տեղեկատվության»: Այնուհետեւ նշում է, թե նախաքննական մարմինը Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանին ձերբակալելիս, ապա եւ կալանավորելիս չի պահպանել ՀՀ դատավարության օրենսգրքի 11 եւ 82 հոդվածների պահանջները, հաշվի չի առել, որ «60-ամյա վաստակաշատ մարդուն, որի «հանցանքը» դեռեւս դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով հաստատված չէ», նախնական կալանքի տակ պահելը «հակասում է օրենքի ոգուն», ուստի եւ միջնորդություն է հարուցված նրա նկատմամբ խափանման միջոցը փոխելու մասին:

Փաստաբանը հատուկ ընդգծում է, թե «պաշտպանական կողմը բավարար հիմքեր ունի հանրությանը հայտարարելու, որ Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանի նկատմամբ քրեական գործի հարուցումը ի սկզբանե սխալ է»: Իր իսկ բառերով, պաշտպանության շահերից ելնելով նախապես շատ խաղաթղթեր չբացելով, փաստաբանը մասնանշում է, թե շուրջ 5 միլիոն դոլարի չինական ապրանքային վարկը ստացել են թեթեւ արդյունաբերության նախարարության ձեռնարկությունները, որոնց մի մասն այդ վարկի պարտքերը մինչեւ հիմա էլ չի մարել: Այդպիսի ձեռնարկությունների նկատմամբ դեռեւս 1995 թ.-ին պետարբիտրաժը որոշում է կայացրել, որը, սակայն, հարկադիր կարգով չի ապահովվել:

Ավելին, նշված հումքային վարկից նախարարության ձեռնարկություններն ապրանքներ են պատրաստել եւ տրամադրել այլ նախարարությունների, սակայն նույնիսկ ՀՀ կառավարության 1995 թ. նոյեմբերի 15-ի կարգադրությունից հետո էլ հիշյալ նախարարությունները, իբրեւ սպառողներ, չեն մարել թեթեւ արդյունաբերության նախարարությանն ունեցած իրենց պարտքերը:

Իր հերթին, «Հայէկոնոմբանկը», որը կառավարության կարգադրությամբ հանդես է եկել իբրեւ հիշյալ ապրանքային վարկի երաշխավոր, միջոցներ չի տրամադրել վարկի պարտքերը մարելու համար, այսինքն չի կատարել պետության հանդեպ իր պարտավորությունը, սակայն մինչեւ այժմ որեւէ պատասխանատվություն չի կրել:

Այս եւ բազմաթիվ այլ հանգուցային հարցեր, ըստ փաստաբանի, «դեռեւս ստուգման, հետազոտման եւ գնահատման կարիք են զգում, առավել եւս դատական կարգով»:

Ներկայացնելով փաստաբան Ռոբերտ Պողոսյանի բավական ընդարձակ նամակի համառոտ շարադրանքը, «Ազգն» ընդգծում է, որ ինքը միանգամայն անմասնակից է «Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանի անվան շուրջ մեղավորության նախասահմանվածություն եւ բացասական հասարակական կարծիք ձեւավորելու» մեջ անհայտ որեւէ մեկի կողմից «թելադրված ջանքերին» եւ լիովին հարգում է «անմեղության սահմանադրական կանխավարկածի սկզբունքները»:

Ցանկացած, այդ թվում նաեւ այս դատավարության մեջ որեւէ այլ շահախնդրություն չունենք, բացի հանրությանը օբյեկտիվ տեղեկատվություն տալու մեր պարտքի կատարումից, ինչից ելնելով էլ հարկ համարեցինք ուշադրության առնել պարոն փաստաբանի վերոհիշյալ նամակը:

[illegible]

Կլաուս Քինկելը այցելեց Բեռլինի հայ համայնք

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կիրակի օրը ԳԴՀ արտգործնախարար Կլաուս Քինկելն այցելեց Բեռլինի հայ համայնքին

(Լուսանկարը «Ազգ»-ի արխիվից Երեւան, 21 դեկտեմբերի 1995 թ.)

պաշտպանող «Հայ տուն» հաստատություն: Ինչպես տեղեկացնում է «Նոյյան տապանի» թղթակիցը Բեռլինից, արտգործնախարարի այցելության նպատակն էր հանդիպել Հայաստանից ժամանած փոքրիկ Չաուշի հետ, որի հետ ծանոթացել էր դեռեւս 1995 թ.-ի դեկտեմբերին Երեւան կատարած իր պաշտոնական այցի ընթացքում: Հնգամյա Չաուշ Հակոբյանը տառապում էր [illegible] (լեյկեմիայով), եւ ԳԴՀ արտգործնախարարը, [illegible] խոստացել էր առողջանալուց հետո նրան հրավիրել Գերմանիա:

Ինչպես գրում է Բեռլինի ազդեցիկ օրաթերթերից մեկը՝ «Բեռլիներ Ցայտունգ»-ը, Չաուշը եւ նրա մայրը Գերմանիայում կմնան մեկ շաբաթ:

ԱԶԳ

ազգային

– Այսօր նորից արդիական է դարձել քաղաքական բեւեռների որոշման անհրաժեշտությունը: Աջ ուժեր, ձախ ուժեր, աջակողմյան ձախեր եւ ձախակողմյան աջեր... Այդ խճանկարը չափազանց բարդ է եւ անհասկանալի հասարակ մահկանացուի համար, թեկուզ միայն այն պատճառով, որ քաղաքական ուժերը հստակ չեն ազդարարում ոչ իրենց քաղաքական, ոչ էլ տնտեսական ծրագրերը, իսկ քաղաքական վարքագիծն էլ առավել խճճված է:

ՀՌԱԿ-ի դիրքորոշումը կարծես թե ակնառու է, սակայն լսվում են մեղադրանքներ, որ աջ թեւը թողնված է թափուր՝ հօգուտ չեզոք կենտրոնի: Իսկ ՀՌԱԿ-ի կողմից սոցիալական նպաստների եւ հիմնահարցերի հանձնախմբի մասնակցությունը «ազատականության գաղափարախոսու[illegible]րում: Մենք գիտենք ու հեղափոխական վերափոխումների ալիքի վրա առաջին հերթին կգան ավելի[illegible] ուժեր, այնուհետեւ իրավիճակը կայունի[illegible] ավելի կառուցողական մոտեցման իրականությունը եւ ոչ թե քանդել եւ քանդել, այլ ստեղծել [illegible] համար որ... [illegible]:

Այս պատկերացմամբ էր պայմանավորված մեր կուսակցության վարքագիծը: Այո, կլինեն աղետներ, որոնցից խուսափելն անհնարին է, բայց պետք է ձգտել դրանց վնասը հասցնել նվազագույնի: Ցավոք, հասարակական հոգեբանությունը (ռազմաշունչ) գնաց այլ ուղիով: Բոլշեւիկը մոտավորապես ասել է, ժողովուրդը չի սխալվում, երբ արկածախնդիրներին չի հաջողվում քողարկել նրա կրքերը: Իսկ մեր կրքերը բորբոքեցին: Եվ մենք, որ ԽՍՀՄ հանրապետությունների մեջ չի ունենա պետության զարգացման հեռանկար փուլերում:

– Երբ գրկանքների եւ տառապանքների կրողը մենք չլինենք, կարելի է նույնիսկ հեգնանքով հիշել, թե ինչպես արկածախնդիրներին հանձինս քաղաքացիների եւ նրանց հովանավորների հնարավոր եղավ հասարակությունը տանել այս ողբերգությամբ կործանիչ ողբերգությամբ, որով տնտեսական համակարգի արտադրողականությունը կրճատվեց ոչ պակաս, քան 10 անգամ: Պատմության մեջ նախադեպը կա, դա XIX դարի Իռլանդիան է եւ կարծես թե ճակատագրի հեգնանքն է, բայց այնտեղ եւս բնակչությունը կրճատվեց մեկ երրորդով: Սակայն մեր կարծիքով, այս բոլոր արհավիրքների պատճառը մեզնից դուրս փնտրելն անիմաստ է եւ անօգուտ: Եվ մեր բացակայությունն Ազգային ժողովում եւ գործադիր իշխանությու-

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Տունը կառուցվում է քարը քարի վրա դնելով

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը հերթական համագումարի շեմին է: Անցած է ճանապարհի մի նոր հատված՝ բարդ, խոչընդոտներով լի, բայց ինքնամփոփ եւ կառուցողական: Ի՞նչ է ասվելու համագումարին, ինչպիսի՞ն է տեսնում հայաստանյան ավանդական կուսակցությունն իր անցածն ու ապագան, ո՞րն է նրա տեղը քաղաքական ուժերի դասավորման մեջ: Այս եւ այլ հարցերի շուրջ «Ազգի» թղթակցի զրույցը ՀՌԱԿ փոխնախագահ Գագիկ Գալստյանի հետ: Գագիկ Գալստյանը ծնվել է 1953 թ.: Աշխատում է ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետում, տնտեսական գիտությունների թեկնածու է, դոցենտ: Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությանը անդամակցել է 1993 թ. սկզբին, իսկ մինչ այդ, սկսած կուսակցության հիմնադրման օրից, եղել է նրա տնտեսական խորհրդականը:

թյունից նախանշի» մեղադրանքներ առիթ է հանդիսանում: Ձեր կարծիքով, ո՞րն է ՀՌԱԿ-ի տեղը Հայաստանի քաղաքական դաշտում:

– [illegible]

Ինչ վերաբերում է մեր իրականությանը, պետք է կրկնեմ, անցումային շրջանում ենք ապրում, իսկ դա հին չինական անեծք է... Այդ գրկանքները պետք է գիտակցված տանենք:

Ընդունելով գրկանքների անխուսափելիության փաստը, ՀՌԱԿ-ը միաժամանակ չի կարող համակերպվել անխուսափելիության դրսեւորման հետ, երբ ժողովրդի գրկանքները եւ պետության կորուստները խորացվում են արկածախնդրությամբ, անբարոյականությամբ, առավել եւս փորձելով անբարոյականությունը ներկայացնել որպես անցումային շրջանի անհրաժեշտ չարիք: Ակնհայտ է, որ քաղաքականությունը, տնտեսությունն ունեն իրենց օրինաչափությունները: Շատ պարզ օրինակ. տնտեսության բնագավառում այլ հավասար պայմաններում առավելագույն շահույթ է ստանում նվազագույն ծախսեր ունեցողը: Եվ այս դեպքում շուկայական մեխանիզմը չի ենթարկվում մարդկային բարոյականությանը: (Ոչ մի նշանակություն չունի, թե մրցակիցը վաստակող է, կարեկցանքի օգնության կարիք ունի, թե ոչ): Բայց շուկայի մասնակիցների բարոյականությունը բոլորովին այլ է: Մեզ փորձել են համոզել, որ այդ երկուսը մեկն են, եւ քաղաքականությունը կամ տնտեսական մրցակցությունը մարդկանց ազատում են բարոյականությունից: Դա, ի դեպ, հեղափոխական ուժերի (բոլոր ժամանակներում կիրառած վարքագիծ է, որը պատմությունը մերժել է, սակայն դրանից տուժել են սերունդներ, եւ մենք ճակատագրի բերումով տուժողների ցանկում ենք:

Իրականությունն այսպիսին [illegible] ի սկզբանե դրված է մեր կուսակցության գործունեության ակունքներ[illegible]

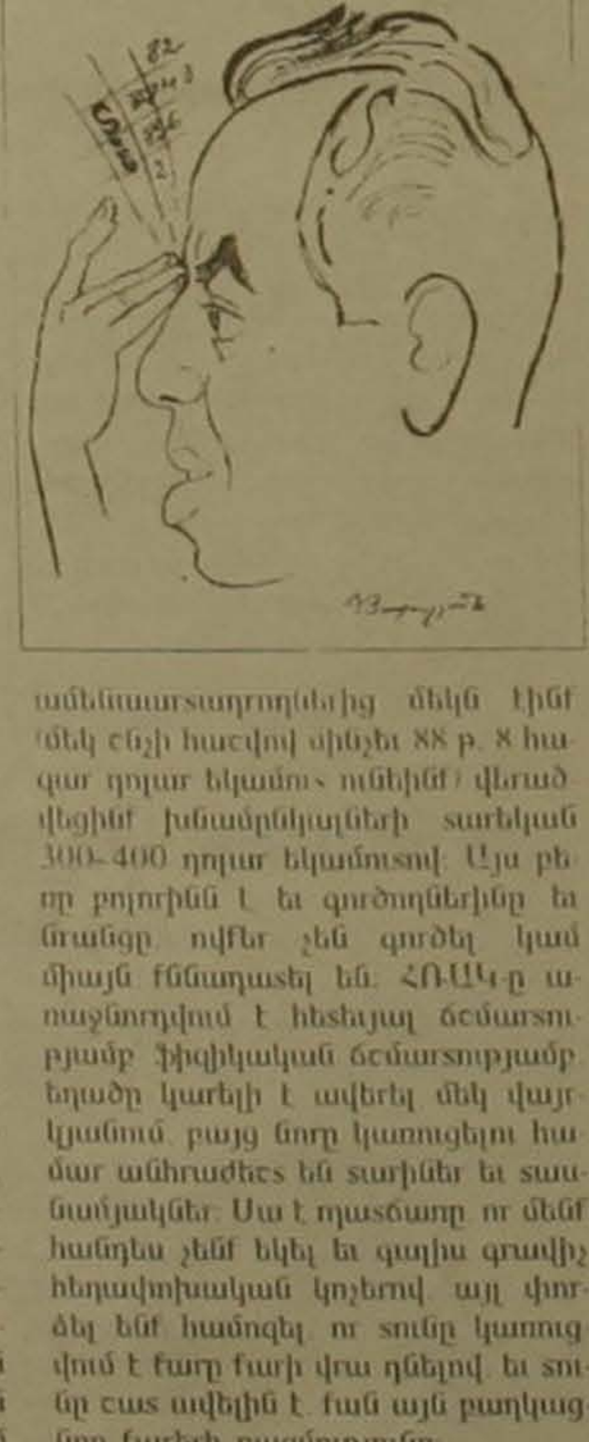

[illegible] 88 թ. 8 հա[illegible] 300-400 դոլար [illegible] ՀՌԱԿ-ը [illegible] վում է քար քարի վրա դնելով [illegible] Օրինակ, ԱԺ-ում կամ նորամուտ «Ազատություն» [illegible] ՀՌԱԿ-ի քաղաքական վարքագիծը [illegible]

նում մենք բացատրում ենք նաեւ նրանով, որ մեր ախտորոշումները եւ կանխատեսումներն անհամապատասխան էին, հետեւաբար անհնար [illegible]

[illegible] 4 հազար [illegible] է արտահոսված ոչ ավելի քան 40 հազարը: Որենց, ինչպես ասում են, ոսկու ծղեղ վերմակի չափով, ձգտենք օժանդակելու թեկուզ մեկ աշխատողի բացմանը եւ ոչ թե ամպագորգոռ կոչերով դժոխքի երախն տանելու ներկայիս իշխանություններին: Չէ՞ որ ազգովին էինք գոչում...

ՀՌԱԿ-ն ունի իր հակակշիռ առաջարկությունը վարկի եւ դրամավարկային եւ հարկաբյուջետային քաղաքականության եւ այլ բաների կապակցությամբ եւ գտնում է, որ 94 թ. դեկտեմբերից կիրառվող մոնետարիստական քաղաքականությունը պակաս արդյունավետ է եղել: Միաժամանակ կուսակցությունն արձանագրում է, որ վերջին ժամանակաշրջանում առկա են դրական փոփոխություններ դեպի արդյունավետ հարկաբյուջետային քաղաքականություն, որին ինքը պատրաստ է միայն օժանդակել:

– Համագումար եւ ներկուսակցական զարգացում. ի՞նչ եք ակնկալում:

– Հոկտեմբերին կհրավիրվի կանոնադրությամբ նախատեսված ընթացիկ համագումարը, որը կամփոփի եւ կտտարված աշխատանքը եւ բացթողումները, կարձանագրի ներկան եւ կնախանշի հետագա գործունեությունը, ինչպես ասում են, չկա ներկա առանց անցյալի եւ ապագա առանց ներկայի: Պետք է ապրել աշխատել եւ երազել ու ձգտել երազանքն իրականություն դարձնել, քանի որ մենք պատասխանատու ենք ոչ միայն ապագա սերնդի, այլեւ նախնիների առջեւ: Եվ մենք պարտավոր ենք օժանդակել մեր ազգային իղձերի իրագործմանը եւ գտնում ենք, որ ոչ թե ժողովուրդը պետք է ծառայի պետությանը, այլ պետությունը՝ ժողովրդին:

[illegible]

ՀՐԱՏԱՊ

Անհրաժեշտ է նոր չափանիշներով հասարակագիտության դասագիրք

Անցել է յոթ տարի, սակայն այդպես էլ չի ստեղծվել հասարակագիտության դասագիրք: Պատճառներից մեկն է, որ առ այսօր մեզանում չի հաղթահարվել յուրօրինակ կիսաարհամարհական, բարձրամիտ վերաբերմունքն առարկայի, համապատասխանաբար նաեւ դասագրքի նկատմամբ: Դասագիրքը նախապես ընկալվում է որպես ինչ-որ գաղափարախոսական մնացուկ, ավելորդություն, որի կարիքն այսօրվա դպրոցը չունի: Մինչդեռ մեր հարցումները ցույց են տալիս, որ բարձր դասարանցիների մեծամասնությունը տարրական պատկերացումներ չունի «ժողովրդավարություն», «իրավական պետություն», «սահմանադրություն», «քաղաքացիական հասարակություն» եւ այլ հասարակագիտական հասկացությունների մասին:

Ստիճանաբար հաղթահարվում է զուտ գավառական մոտեցումը հասարակագիտություն առարկայի նկատմամբ: Սակայն գոյություն ունի եւս մի ընդհանրական արգելք, որը զգալիորեն դժվարացնում է նոր դասագրքի ստեղծումը: Գաղտնիք չէ, որ դասագրքի ստեղծումը տեւական ու քրտնաջան աշխատանքի հավաքական արդյունքն է: Դասագիրքը տրվում է միայն այն ժամանակ, երբ մշակված ու գործում են կրթության զարգացման սկզբունքները, ռազմավարությունը, երբ պարզորոշված են կրթամշակութային քաղաքականության հանգուցային ուղղությունները ու մեխանիզմները, ուսումնական ծրագրերը: Վերջապես, երբ ստեղծված է կրթական գործունեության զարգացմանը նպաստող օրենսդրական հիմք կիրարկման մեխանիզմներով ու նորմատիվ համակարգով: Ցավոք, այս հարցերը մեզանում լուծված չեն: Մեզ պարզապես էլ հայտնի չէ, թե ո՞րն է մեր կրթական քաղաքականության էությունը, սկզբունքային հիմքը, ի վերջո, ինչ չափանիշներով է կողմնորոշված մերօրյա հանրակրթական ուսուցումը: Անշուշտ, նման անորոշությունը խիստ բարդացնում է դասագրքի, նրա հայեցակարգի մշակումը: Էլ չենք խոսում, որ հաճախ մանկավարժ պրակտիկների, անգամ տեսաբանների մեջ գերիշխում է հոռի վերաբերմունքը ամեն տեսակի հայեցակարգային մոտեցման նկատմամբ: Հանրակրթական ուսուցման կենտրոնները միակողմանիորեն հանգեցվում են ուսումնական պլաններ, ծրագրեր ու դասաժամեր կազմելու խնդիրներին: Այսօրինակ գռեհիկ պրակտիցիզմն անկարող է պատասխանելու այն հիմնահարցին, թե այս կամ այն ուսումնական ծրագիրը ինչ սկզբունքներից է ելնում եւ, առհասարակ, այսօրվա հայ հասարակությունն ինչպիսի հանրակրթական դպրոցի, համապատասխանաբար կրթական պահանջների ու դրանք խտացնող դասագրքերի կարիք ունի:

Պատահական չէ, որ միանշանակ պատասխան չի տրվում այն հարցին, թե ինչ պետք է հասկանալ «հասարակագիտություն» տերմինի տակ՝ որպես զանազան հասարակական պրոբլեմների համառոտ շարադրա՞նք, թե՞ սոցիալական գիտություններից կազմված ուսուցողական դասընթաց: Եթե վերջինս նկատի ունենանք, ապա արժե՞ շարունակել սովետական ավանդույթները, երբ հասարակագիտության մեջ ամփոփում էին փիլիսոփայությունն ու գիտական կոմունիզմը, թե՞ պետք է ելնել արեւմտյան ավանդույթներից ու պրակտիկայից, երբ հանրակրթական ուսուցման համակարգում «հասարակագիտությունը» դիտվում է սոցիալական գիտությունների համատեքստում, հատկապես շեշտը դրվում է ոչ թե փիլիսոփայության, այլ սոցիոլոգիայի վրա:

Ինձ թվում է, որ նախապատվությունն այստեղ պետք է տրվի սոցիոլոգիային, սոցիալական հոգեբանությանն ու տնտեսագիտությանը: Նման մոտեցումը արդարացված է, հատկապես երբ հաշվի ենք առնում անցումային շրջանի առանձնահատկությունները, որոնցից մեկն էլ կապված է դպրոցական ռեֆորմի հետ, երբ դեռ պարզ չէ, թե առարկաների որ հավաքակազմը, ինչ ծավալով ու ինչպիսի փոխհամամասնվածությամբ կարող է մոդել ծառայել հանրակրթական դպրոցի համար:

Առաջարկվող թեմատիկան հիմնվում է հարակից դիսցիպլինների (օրինակ, տնտեսության ու իրավունքի հիմունքների, սոցիալական հոգեբանության ու մշակութաբանության եւ այլնի) վրա:

Արեւմուտքի երկրների բազմամյա հաջող պրակտիկան վկայում է, որ նպատակահարմար է հասարակագիտության դասընթացը սկսել մշակույթի պրոբլեմներից, որոնք պայմանականորեն միավորված են «Մարդը եւ նրա աշխարհը» կամ «Մարդը եւ հասարակությունը» բաժնի մեջ: Այստեղ կարող են առանձնացվել ենթաբաժիններ. «Մշակույթ» (մշակույթի նշանակությունը, մշակութային միասնությունն ու բազմազանությունը, դիմադրությունը մշակութային նորամուծություններին եւ այլն), «Մշակույթի տարրեր» (շեշտը դնելով մշակութային արժեքների, նորմերի ու արգելքների վրա): Բացի այդ, կարեւորվում են «Մշակույթ եւ անհատ» եւ «Մշակութային նորմերից շեղում» ենթաբաժինները:

Հաջորդ բաժինը կարող է նվիրված լինել հասարակության սոցիալական կազմակերպման պրոբլեմներին, որտեղ առանձին գլուխների տեսքով հանդես կգան «Սոցիալական խմբերը եւ կազմակերպությունները» (սոցիալական խմբերի տիպերը, այդ թվում առաջնային եւ երկրորդական, փոքր եւ մեծ խմբեր, սոցիալական փոխգործողություն, ֆորմալ կազմակերպություն, բյուրոկրատիա եւ այլն), «Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը» (դասակարգեր, խավեր, բաժանումն ըստ տարիքասեռային, էթնիկական, ռասայական եւ այլն հատկանիշների, սոցիալական շարժունություն, սոցիալական անհավասարությունն ու նրա տեսակները): Այստեղ կարող է առանձնացվել նաեւ «Բնակչությունը» (ժողովրդագրության հիմնական հասկացությունները, բնակչությունը եւ մարդկային վարքը, բնակչությունն ու էկոլոգիան):

Երրորդ բաժինը կարելի է նվիրել հասարակության հիմնական սոցիալական ինստիտուտներին, օրինակ, «Ընտանիքին ու ամուսնությանը» (որտեղ ընտանիքի ու ամուսնության ավանդական ձեւերի հետ մեկտեղ կարող են ներկայացվել դրանց այլընտրանքային ձեւերը, ինչպես նաեւ սեքսուալ վարքի, նրա նորմերի ու արգելքների մշակութային ձեւերը): Նույն այս բաժնում պետք է ներկայացվի նաեւ «տնտեսական սիստեմը» (որտեղ տնտեսական կառուցվածքներից ու նրանց գործառնություններից զատ, կարող են շոշափվել աշխատանքի բաժանման, մասնագիտացման գլոբալ պրոբլեմները եւ այլն):

Այնուհետեւ «Քաղաքական սիստեմը» (պետության կառուցվածքը, գործառնություններն ու հիմնական գծերը, իշխանության, լիազորությունների եւ բռնության պրոբլեմները, իշխանության եւ լիդերների տիպերը, կառավարման ձեւերը, քաղաքական գործընթացները, քաղաքական պայքարը), «Կրոնը» (կրոնի բնույթն ու տիպերը, կրոնական վարքի առանձնահատկությունները, կրոնը եւ մշակույթը եւ այլն), «Կրթությունը» (կրթության կառուցվածքն ու ֆունկցիաները, կրթությունն ու սոցիալական անհավասարությունը եւ այլն):

Հաջորդ բաժինը սովորողներին կարող են հակիրճ ծանոթացնել սոցիալական շարժումների պրոբլեմներին (ամբոխի հոգեբանությունը, սոցիալական շարժումների տիպերը, ներառյալ հեղափոխությունը, ահաբեկչությունը, զանգվածային պսիխոզը, շշուկները, նորաձեւությունը), հասարակական կարծիքին, զանգվածային լրատվության միջոցներին, գաղափարախոսությանն ու քարոզչությանը:

Վերջապես, հինգերորդ, եզրափակիչ բաժինը իմաստ ունի նվիրել կարեւորագույն սոցիալական խնդիրների քննարկմանը: Այստեղ նպատակահարմար են այնպիսի գլուխներ, ինչպիսիք են «Զարգացման պրոբլեմները, սոցիալական փոփոխությունները եւ նոր տեխնոլոգիաները» (շեշտը դնելով ֆիզիկական եւ սոցիալական միջավայրի զարգացման, վերափոխման, սոցիալական փոփոխությունների տեսությունների վրա): Այնուհետեւ՝ «Մարդու հիմնարար իրավունքները եւ պայքարը հանուն նրանց կենսագործման (հիմնաշեշտը դնելով քաղաքացիական իրավունքների վրա), «Հանցագործություններ» (հատկապես, երիտասարդական, սոցիալական հսկողության ձեւերը, ներառյալ իրավակարգը, դասական պրակտիկան, պատիժը, վերականգնումը եւ շեղված վարքը), «Աղքատությունը» (աղքատության կառուցվածքն ու տեսակները): Ի վերջո, «Ուրբանիզացիան եւ տեղական համայնքները» (քաղաքային ապրելակերպն ու մշակույթը):

Օգտակար կլինի դասագիրքը լրացնել հավելվածներով, որոնք կներառեն առարկայական ցանկը, գիտական ու հրապարակախոսական աշխատանքներից հատվածները եւ այլ ուսումնամեթոդական պարագաները:

[illegible]

ԱԶԳ

միջազգային

Նոր սցենա՞ր Աֆղանստանում

Մայիսի կեսերին, երբ գեներալ Ռաշիդ Դոստումի ղեկավարած «Աֆղանստանի ազգային իսլամական շարժում» կազմակերպության գլխավոր հրամանատարներից մեկը Աբդուլ Մալեկը անցավ «Թալիբանի» կողմը, վերջինս երկրի հյուսիսային հատվածում գրանցելով նոր հաջողություններ, փաստորեն վերահսկողություն սահմանեց երկրի շուրջ 90 տոկոսի վրա, ինչը քաղաքագետներից շատերի համար հիմք ծառայեց կարծելու, որ երկրի ողջ իշխանությունն անցնելու է թալիբներին, եւ այսպիսով կլուծվի Աֆղանստանի հարցը: Սակայն մայիսի վերջին, երբ գեներալ Մալեկը կրկին հակաթալիբանական դիրքերում էր, վերջինիս ուժերը հակահարձակման անցան, եւ մայիսի 30-ին նրանց հաջողվեց ոչ միայն թալիբներին հարկադրել նահանջել նախկին դիրքերը, այլեւ առաջանալով գրավեցին ռազմավարական նշանակությամբ մի շարք քաղաքներ ու բնակավայրեր: Մայիսի 30-ին միաժամանակ հակաթալիբական գլխավոր ուժերը՝ հեզարեները (շուրջ 2 մլն), ուզբեկները (2 մլն), տաջիկները (4 մլն), որոնք համապատասխանաբար կենտրոնացված են «Վահդաթե էսլամի» (Իսլամական միասնություն) կուսակցության, «Աֆղանստանի ազգային իսլամական շարժում» եւ «Ջամիաթե էսլամի» կազմակերպությունների շուրջ ստեղծեցին նոր դաշինք՝ «Հանուն Աֆղանստանի փրկության իսլամական միացյալ ճակատը»:

Աֆղանստանում այնուհետեւ զարգացումներն սկսեցին ընթանալ բերեւս ի վնաս «Թալիբանին»: Նոր դաշինքի ուժերը Ահմադ Շահ Մասուդի հրամանատարությամբ թալիբներին հարկադրեցին նահանջել ընդհուպ Քաբուլի մատույցներ:

Սակայն 1997 թ. սեպտեմբերի 8-ին, երբ Գյուլբեդդին Հեքմաթյարի գլխավորած «Հեզբե էսլամի» (Իսլամական կուսակցություն), հրամանատարներից մեկը միացավ թալիբներին, Մազար Շարիֆից 40 կմ հեռավորության վրա գտնվող Թաջղորղան քաղաքը հայտնվեց վերջիններիս վերահսկողության տակ, բախումներն այժմ ընթանում են Քաբուլի եւ Մազար Շարիֆի մոտակայքում, որոնք համապատասխանաբար համարվում են «Թալիբանի» եւ հակաթալիբանական դաշինքի կառավարությունների մայրաքաղաքները:

Այսօր թեեւ թալիբները վերահսկում են Աֆղանստանի տարածքի ավելի քան 70 տոկոսը, սակայն, ինչպես նշել ենք («Ազգ», հուլիսի 30), Աֆղանստանում հաղթանակի հասնելու հավանականությունը, եթե չասենք բացառվում է, ապա, անշուշտ, նվազագույնի է հասել: Դատելով երկրում տիրող կացությունից, թերեւս կարելի է ենթադրել, որ վրա է հասել այստեղ նոր սցենար իրականացնելու ժամանակը:

Աֆղանստանում ներքաղաքական ընդհարումների շարունակվելու հարցում, եթե ոչ որոշիչ, ապա զգալի դեր ունեն շրջանի շահագրգիռ պետությունները, առավելապես Պակիստանը, որոնք մինչ այդ հանդես էին գալիս ընդհանուր դիրքերից: Վերջինիս նպատակներն ու մտադրությունները Աֆղանստանում ի սկզբանե հստակ եւ կայուն են եղել: Իսլամաբադը մտադիր էր ամեն գնով բերել Քաբուլում դրածո իշխանություն հաստատելու, ընդ որում առաջնային համարելով փուշթունական ծագումը, հաշվի առնելով Պակիստանի փուշթունաբնակ շրջանների խնդիրը, որի արմատները ձգվում են մինչեւ 1947 թ., հիմա՝ Պակիստանի կազմավորման օրը: Մինչեւ 1994 թ. Իսլամաբադը ցանկանում էր իր նպատակներն Աֆղանստանում իրագործել Հեքմաթյարի միջոցով: Բայց վերջինս վայելելով Իսլամաբադի բազմակողմանի աջակցությունը, ոչ միայն փուշթունական իշխանություն հաստատելու հարցում [illegible] բայց ոչ մոջահեդական ռազմաքաղաքական խմբավորում «Թալիբանը», որը մի քանի ամսվա ընթացքում վերահսկողություն հաստատեց Աֆղանստանի տարածքի շուրջ 1/3-ի վրա՝ առաջին հերթին գրավելով Հեքմաթյարի վերահսկողության տակ գտնվող շրջանները: Այսպիսով, վերջինս երկրի ռազմաքաղաքական թատերաբեմում երկրորդ պլան մղվեց՝ թերեւս ընդմիշտ զրկվելով գլխավոր դեր ստանձնելու հնարավորությունից:

Մինչեւ 1996 թ. սեպտեմբերի 27-ը, երբ թալիբներին հաջողվեց գրավել մայրաքաղաք Քաբուլը եւ վերահսկողություն սահմանել երկրի տարածքի 75 տոկոսի վրա, արդեն նրանց տնօրինության տակ էր հայտնվել Աֆղանստանի 50 տոկոսը: Սեպտեմբերյան դեպքերից անմիջապես հետո Իսլամաբադը, այնուհետեւ էր Ռիադը «Թալիբանին» ճանաչեցին որպես Աֆղանստանի պաշտոնական իշխանություն: Վերջիններիս օրինակին հետեւեց նաեւ Աբու Դաբին: Իսկ ԱՄՆ-ում Աֆղանստանի դեսպանն անցավ թալիբների կողմը: Նշենք, որ առ այսօր Աֆղանստանի արտերկրյա բոլոր ներկայացուցչությունները դեռեւս նախկին նախագահ Ռաբանիի նախագահության [illegible] լեւ նրա ռազմական ճամբարների «սաները» սկսեցին ակտիվություն ցուցաբերել նաեւ տիաբեկչության ասպարեզում, միջազգային մակարդակով: Այդ թվում մասնակցել են 1993 թ. փետրվարին Նյու Յորքի Համաշխարհային առեւտրի կենտրոնում տեղի ունեցած պայթյունի կազմակերպմանը, ինչը ԱՄՆ-ին, որը խորհրդային զորքերի դեմ պատերազմի ընթացքում Աֆղանստանին հատկացված օգնության զգալի մասը տրամադրում էր Հեքմաթյարի խմբակցությանը, դրդեց նրան ասպարեզից հեռացնելուն: Եվ ահա 1994 թ. աշնանը Պակիստանում կազմավորվեց եւ Աֆղանստանի ռազմաքաղաքական թատերաբեմ իջեցվեց փուշթունական, ներն են, նրա կողմնակիցները: Սակայն 1997 թ. օգոստոսի 12-ին ԱՄՆ կառավարությունը Վաշինգտոնում փակեց Աֆղանստանի դեսպանությունը, ասել է թե ԱՄՆ-ը այդ երկրում առկա ռազմաքաղաքական ուժերից այլեւս ոչ մեկին հավանություն չի տալիս, ինչն, անշուշտ, պատահական չպետք է համարել: Հատկապես այն դեպքում, երբ 1996 թ. սեպտեմբերյան իրադարձություններից հետո արտաքին ուժերի դիրքորոշումն Աֆղանստանում առկա խմբավորումների նկատմամբ բեւեռացել է: «Թալիբանին» պաշտպանում էին Իսլամաբադը, Էր Ռիադը եւ Վաշինգտոնը, իսկ հակաթալիբանական դաշինքին՝ Իրանը, Ռուսաստանը, Կենտրոնական Ասիայի երկրները, բացառությամբ Թուրքմենստանի: Վաշինգտոնը թալիբներին չճանաչեց պարզապես նրանց վարած ներքին քաղաքականության պատճառով:

Այժմ թվում է, թե Պակիստանը եւս գիտակցում է, որ թալիբների աստեղային ժամն արդեն հետեւում է: Ուստի ամենայն հավանականությամբ Պակիստանն այժմ Աֆղանստանում կխաղարկի փուշթունական իշխանության հաստատման իր «պահեստային» նախկին արքա Մուհամեդ Զահիր Շահի խաղաքարտը: Շուրջ 30 տարվա ընդմիջումից հետո Զահիր Շահի վերադառնալու համար այսօր ստեղծվում են նպաստավոր պայմաններ: Դա է վկայում Աֆղանստանում տիրող իրավիճակը եւ Պակիստանի Փեշեւար քաղաքում ձեւավորվող երրորդ ուժ ինքնակոչմամբ քաղաքական նոր կազմակերպության ասպարեզ գալը, որն իր հիմնադրման մասին հայտնել է սեպտեմբերի 7-ին: Սա ստեղծվում է Աֆղանստանի մտավորականության կողմից եւ նրա ջանքերով: Կազմակերպչական աշխատանքները ղեկավարում են «Ազգային միասնության եւ փոխըմբռնման խորհուրդը» Սեյեդ էսհաղ Գիլանիի [illegible] կազմակերպիչների կարծիքով, Մուհամեդ Զահիրը կազմակերպության համար ամենանպատակահարմար առաջնորդը կարող է հանդիսանալ: Թեեւ վերջինս դեռեւս որեւէ կերպ չի արձագանքել այդ առաջարկին, սակայն անգամ եթե մերժի, քաղաքական նոր ուժի ջանքերը ուղղված կլինեն նրան իշխանության բերելուն:

Այսօրվա դրությամբ Աֆղանստանում դերակատար են միայն ռազմաքաղաքական ուժերը, մինչդեռ ձեւավորվող նոր ուժը զուտ քաղաքական բնույթ է կրում, ինչը փորձագետների կարծիքով, խիստ կասկածի տակ է դնում նրա հաջողության հավանականությունը, այնուհանդերձ երրորդ ուժը, անշուշտ, վայելելու է Իսլամաբադի բազմակողմանի աջակցությունը, ինչպես նաեւ արժանանալու է Վաշինգտոնի հավանությանը, քանզի վերջինս մշտապես կարեւորել է Զահիր Շահի դերը: Բացի այդ, եթե թալիբները, ոտնահարելով մարդու ամենատարրական իրավունքները, փաստի առաջ կանգնեցրին Վաշինգտոնին, ապա Զահիր Շահի դեպքում նման խնդիրներ հազիվ թե առաջանան: Ավելին, եթե «Թալիբանը» իր կարծր դիրքորոշմամբ պատրաստ չէր որեւէ խմբակցության հետ բանակցելու եւ իշխանությունը կիսելու, ապա երրորդ ուժը ցանկանում է թալիբներին եւ հակաթալիբանական ուժերին համախմբել մեկ կառույցի մեջ: Իսկ հակաթալիբանական դաշինքին հովանավորող արտաքին ուժերը եւս համեմատաբար ավելի ճկուն կարող են գտնվել Զահիր Շահի կողմնակիցների նկատմամբ, մասնավորապես Կենտրոնական Ասիայի երկրները:

Զահիր Շահի գլխավորած իշխանությունը, թեեւ առավելապես պակիստանամետ, կհակվի դեպի Արեւմուտք, սակայն բնականաբար տրամադրված չի լինելու Իրանի, Ռուսաստանի եւ Կենտրոնական Ասիայի երկրների նկատմամբ:

[illegible]

Շվեյցարական բանկերն այլեւս բացառիկ չեն

Արդեն մի քանի ամիս է, ինչ միջազգային հանրությունը պախարակում է Շվեյցարիայի ֆինանսական համակարգը: Ազգային տնտեսության հենասյուն բանկային հզոր հաստատությունները մեղադրվում են երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին եւ դրանից հետո իրենց խաղացած դերի համար:

Հրապարակայնության նպատակով ձեռնարկվեց մի աննախադեպ քայլ. հուլիսի 23-ին առաջին անգամ հրապարակվեց հրեաների անժառանգ հաշիվների ցանկը: 60 թերթերում եւ Ինտերնետ ցանցում 19 լեզվով հրապարակվեցին այդ ցանկի 1872 անունները: Դա աշխարհի առջեւ ոչ միայն ամոթալի խոստովանություն էր, այլեւ հարցականի տակ էր դնում այն գլխավոր սկզբունքները, որոնցով դարեր շարունակ պարծենում էին շվեյցարական բանկերը: Խոսքն առաջին հերթին բանկային գաղտնիքի մասին է:

Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին Շվեյցարիան նացիստական Գերմանիային մատակարարում էր սարքավորումներ, փոխարենն ստանալով ոսկի: Բացի դրանից, շվեյցարական ֆրանկն այն ժամանակ միակ միջազգային տարադրամն էր, որը Երրորդ ռայխին թույլ էր տալիս առեւտուր անել գերմանական ոսկին կամ մարկը չընդունող չեզոք երկրների հետ: Ինչպես նշում է ժնեւցի պատմաբան Ֆիլիպ Դյուրենը, այդ «ողորմելի» քաղաքականությունը Շվեյցարիային թույլ տվեց պատերազմի ընթացքում զարգանալ եւ խուսափել օկուպացումից:

Մինչեւ 1980-ական թթ. վերջերը շվեյցարական բանկերը բարվոք վիճակում էին եւ, փաստորեն, անձեռնմխելի էին: Ճգնաժամը սկսվեց 1990 թ., երբ երկրում, ինչպես որ առհասարակ Եվրոպայում, մեծ փոփոխություններ սկսվեցին, մասնավորապես անշարժ կայքի գների անկման առնչությամբ (վերջին 5 տարում գները նվազեցին 25-40 տոկոսով): «Էկսպրես» հանդեսի տեղեկությունների համաձայն, եթե 1990 թ. բանկային հաստատությունների թիվը Շվեյցարիայում հասնում էր 495-ի, ապա 1996 թ. իջավ 403-ի: Մասնաճյուղերի թիվը համապատասխանաբար կազմեց 4387

եւ 3645: Շվեյցարիան այլեւս միակ օրինակելի բանկային երկիրը չէ Եվրոպայում: Ուրիշ երկրներ եւս սովորել են, օրինակ, վերահսկել սղաճը եւ պաշտպանել իրենց դրամը: Իսկ աշխարհում ֆոնդերի խոշորագույն կառավարիչ ամերիկյան Fidelity ընկերությունն օրինակ Եվրոպայում հաստատվելիս նախընտրեց ոչ թե Շվեյցարիան, այլ Լյուքսեմբուրգը:

Շվեյցարացիները հանկարծ հասկացան, որ իրենք այնքան էլ տարբեր չեն հարեւաններից: Ավելին, իրենց հաստկանիշները՝ գաղտնապահությունը, համբավը, հաջողությունները այսօր լուրջ փորձության են ենթարկվում: Այսպես, բանկային գաղտնիքը հետզհետե ավելի շատ է դատապարտվում միջազգային հանրության կողմից, քանի որ թույլ է տալիս քողարկել թմրանի որ դոլարները եւ փողերի լվացումը: Ի դեպ, 1935 թ-ից գործող բանկային գաղտնիքը վերջին տասնամյակներին ենթարկվել է որոշակի սահմանափակումների: 1977 թ. ստորագրված բանկային պայմանագրի համաձայն, բանկերը պարտավոր են ստուգել իրենց հաճախորդների ինքնությունը եւ չօժանդակել կապիտալների արտահոսքին կամ հարկային զեղծումներին: Իսկ 1990 թ. օգոստոսից քրեական օրենսդրությամբ պատժելի է համարվում այն անձը, որը «կխանգարի քրեական ծագում ունեցող կապիտալների հայտնաբերմանը»: 1988 թ., ամերիկացիների ճնշմամբ, Շվեյցարիայում սկսեցին պատժել այն անձանց, որոնք գաղտնի տվյալների իմացությունն օգտագործում էին բորսայում անօրինական գործառնություններ կատարելու նպատակով:

Բարոյականության պահանջների համեմատ կատարված այս զիջումները այդուհանդերձ չեն բարձրացնում շվեյցարացիների միջազգային վարկը: Ներկայումս քննադատվում է նրանց նաեւ վերջին փաստարկը՝ ներդրումների ապահովության բացառիկ երաշխիքը: Լոնդոնում եւ Լյուքսեմբուրգում այսօր առիթը բաց չեն թողնում դատապարտելու շվեյցարական բանկերի կառավարման խիստ պահպանողական եղանակները, ավելացնելով, որ այդ երկրի երեք խոշորագույն բանկային հաստատությունները՝ UBS-ը, Credit Suisse-ը եւ SBS-ը անցյալ տարի առաջին անգամ կորուստներ են ունեցել: Այդուհանդերձ «մեծ եռյակը» աշխարհի ամենապատկառելի բանկերի մեջ է մնում, իսկ Շվեյցարիան այսօր դեռեւս տնօրինում է համաշխարհային ունեցվածքի 35 տոկոսը, Մեծ Բրիտանիայի 21, եւ ԱՄՆ-ի 12 տոկոսի դիմաց: Միայն թե այսուհետեւ էլ մրցունակ լինելու համար շվեյցարացիներն այլեւս սխալվելու իրավունք չունեն:

Գ. Բ.

Թուրք մեսխեթցիների հարցը տեղափոխվում է միջազգային մակարդա՞կ

Կրասնոդարի երկրամասի Արինսկ եւ Կրիմսկ քաղաքներում տեղի են ունեցել խորհրդակցություններ թուրք մեսխեթցիների հետ կապված հիմնահարցերի վերաբերյալ:

Այս հարցի շուրջ առնչությամբ խորհրդակցություններին մասնակցել են երկրամասի վարչակազմի, Ազգությունների հարցերով նախարարության ՆԳ վարչության իրավապահ մարմինների, հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները եւ նույնիսկ այն դպրոցների տնօրենները, որտեղ սովորում են թուրք մեսխեթցիների երեխաները:

Խորհրդակցություններն անցել են լարված մթնոլորտում, քանի որ թուրքերի որոշ ներկայացուցիչներ կասկածում են հանցագործություններ կատարելու մեջ: Խոսքը մասնավորապես վերաբերում է հնգամյա մի տղայի բռնաբարությանը մի քանի սպանությունների եւ իրավախախտումների այլ փաստերի:

Շրջանային իշխանությունները բարձրացրել են թուրք մեսխեթցիների տեղափոխելու հարցը, իսկ երկրամասի ներկայացուցիչները ստանձնել են պարտավորությունը լիցքաթափող կողմի դերը:

Երկրամասի վարչակազմի ազգամիջյան հարաբերությունների բաժինը նամակ է հղել ՄԱԿ-ի Փախստականների հարցերով կոմիսարին խնդրելով օգնել թուրք մեսխեթցիների հիմնահարցի լուծմանը միջազգային մակարդակով:

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՏԱՍՏԱՌՈՍ

Ռուսաստանը եւ Թուրքիան զարգացնում են նավթային համագործակցությունը

ԱՆԿԱՐԱ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանը եւ Թուրքիան առաջին անգամ միջկառավարական համաձայնագիր են կնքել նավթային ոլորտում համագործակցությունը զարգացնելու եւ փոխադարձ օգնություն ցույց տալու մասին: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, Թուրքիայի մայրաքաղաքում փաստաթուղթն ստորագրել են Ռուսաստանի Դաշնության պետական նավթային կոմիտեի նախագահ Անատոլի Կուզնեցովը եւ թուրք պետնախարար Ռիֆաթ Սերդարօղլուն:

Թուրքիան փորձում է մերձենալ Իրանի հետ

Սեպտեմբերի 16-ին Իրանում գտնվող Թուրքիայի փոխարտգործնախարար Յոնուր Օյման հայտարարել է, որ երկկողմանի բանակցությունները հաջողությամբ են ավարտվել: Թուրքիան որոշել է դեսպանատան աշխատակիցների թիվը հասցնել 17-ի, իսկ Իրանը համաձայնել է թուրք բանտարկյալներին հայրենիք փոխադրելու գաղափարին: Օյման նաեւ Իրանի ղեկավար Սահարենիք փոխադրելու գաղափարին...

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՄՇԱԿՈՒՅԹ

Մենք խիստ կարիք ունենք մշակութային թերթի եւ ամսագրի։ Կուզենայի, որ այդ թերթում օբյեկտիվորեն ներկայանար մեր մշակույթն իր լավ եւ վատ կողմերով։ Որովհետեւ գտնում եմ, որ մեր բոլորի ոգին կազմող, բոլորի ոգին դարձող խիստ կարեւոր ուժը մշակույթն է։ Մենք շատ բաներ ունենք ներկայացնելու մեր ժողովրդին, բայց չենք կարողանում ներկայացնել ժամանակակից, կիրթ ձեւով։ Ես շատ կցանկանայի, որ ձեր թերթը կարողանար անել այդ։ Ամենակարեւորն այն է, որ դուք ձեր թերթով կարողանաք բա- եւ այնուամենայնիվ կասեի, որ փոքրիկ ու հեշտմարսելի հոդվածներ տպել եւ ինչ-որ հաճելի կլինեին, որ անտեսանելի ուժ բան լինեն ձեր թերթում։ Նաեւ խոստանում եմ լինել ձեր մշտական ընթերցողը։

ԵՐՎԱՆԴ ՂԱԶԱՆՉՅԱՆ
Հակոբ Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի թատրոնի գլխավոր ռեժիսոր

Մշակութային հիշյալ պարբերականը փոքր-ինչ ավելի մանրակրկիտ ներկայացնելու համար դիմեցինք ՀՀ Ազգային հեռուստատեսության երաժշտական ծրագրերի գլխավոր խմբագիր ... խոսք տալ թերթի բազմաթիվ ընթերցողներին, ինչպես յուրաքանչյուր մշակույթի օջախ, միայնոր մենք նույնպես դեռեւս չունենք ֆինանսական պաշտպան հիմք մեր «Գամմա»-ն հրատարակելու համար։ Գործի է դրվել այն ստեղծողների եւ աշխատակազմի էնտուզիազմը։ Այսօր մենք ապավինում ենք մեր էջերում գեղեցիկ շահույթից ստացված գումարներին, տպաքանակը ավելացնելու եւ հետագա գոյության համար միջոցներ ձեռք բերելու համար։ Ուստի եւ բուն շահույթը չի մեր նպատակը, այլ նրանից եկած տպագրությանը

Բարի երթ, «Գամմա»

Եվս մեկ նոր պարբերական, այս անգամ՝ զուտ մշակութային

Արվեստասերների սեղանին դրվեց «Գամմա» խորագրով մշակութային շաբաթաթերթի անդրանիկ համարը։ Ակնբախ է, որ մեզանում վաղուց ի վեր խիստ պահանջ կար նման պարբերականի, որի ուշադրության ծիրում համալրված-ամփոփված լինեն զուտ մշակութային ասպարեզի խնդիրներ։ Եվ վերջապես ծնվեց «Գամմա»-ն։

...րի աչքերով ներկայացնել մեր մշակույթը։ Հուսով եմ, կլուսաբանվեն բոլոր մշակութային միջոցառումները, որոնք կազմակերպվում են հանրապետությունում։

ԱՐՄԵՆ ՍՄԲԱՏՅԱՆ
Մշակույթի, սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի գծով նախարար

Քաջության դեպք է ունենալ այս դժվար պայմաններում մշակույթի նոր թերթ տպագրելու եւ լույս ընծայելու համար, իմանալով, որ դեռեւս ոչ ոք չի կարող ավելի խոստանալ մշակույթը։ Շնորհակալություն եմ ուզում ձեզ։ Չէ՞ որ մեր ժողովրդին ճանաչում են աշխարհում իր մշակույթով եւ դուք այս գործունեությամբ Հայաստանի մշակույթի դռներն մի անգամ եւս ուզում եք փայլեցնել եւ դրա համար էլ ես ձեզ սրտանց ցանկանում եմ հաջողություն եւ ... ես ձեզ ... այնպես է ձեր գործունեությունը։

ՕՀԱՆ ԴՈՒՐՅԱՆ
Դիրիժոր

Հոգով ու սրտով ողջունում եմ նոր ստեղծված «Գամմա» թերթի ծնունդը, կարեւորելով իր ուժերի ներածին չափով նպաստել նրա աշխատանքներին հանձնայնողները երաժշտական արվեստում։ Երաժշտագետ կինս Արաքսի Սարյանն էլ անպայման իր մասնակցությունը կբերի։

ՂԱԶԱՐՈՍ ՍԱՐՅԱՆ
Կոմպոզիտոր

Նախ շնորհավորում եմ ձեզ եւ ցանկանում թերթին երկարակեցություն։ Ես խորհուրդ տալ չեմ սիրում

Խմբագիր «Գամմա» մշակութային թերթի հիմնադիր-տնօրեն է դոցենտ Եսայանցին

«Գամմա» պարբերականի ստեղծման անհրաժեշտությունն ինքնին ավելի քան հասկանալի է, մեկ էլ այսօր թերթ կա մշակութայինից բացի։ Իսկ նմանը ունենալու վաղուց ուշացած կարեւորությունը դժվար է գերագնահատել, ասաց դոց. Եսայանցը։ Առայժմ անդրանիկ քայլերն ենք անում։ Ստեղծվել է լավ աշխատակազմ գլխավոր խմբագիր Մհեր Նավոյանի ղեկավարությամբ։ Խորին շնորհակալություն հայտնելով «Ազգ» օրաթերթի խմբագրությանը մեր նորածին պարբերականը իր ուշադրության ծիրում ընդգրկելու համար, օգտվելով առիթից ցանկանում եմ նպաստող օգուտը։ Մենք հույս ենք տածում, որ ընթերցողին սրտամոտ կլինի «Գամմա»-ն եւ մշտապես ձեռք բերելով այն մեր մշակութասեր հանրությունը սատար կկանգնի պարբերականին»։

Պարզաբանելով ընթերցողներին պրն Եսայանցի խոսքը, տեղեկացնենք, որ երբ նրանք ձեռք բերեն «Գամմա» շաբաթաթերթը անտարբեր չմնան առաջին էջի վերին աջ անկյունում նշված հաղթական թվի նկատմամբ։ Այն դրամ շահելու հնարավորություն է ընձեռում։

Ընդ որում, հայկական հեռուստատեսության առաջին ծրագրի ուղիղ եթերում «Կիրակի» հաղորդման ընթացքում կխաղարկվեն չորս թվեր եւ եթե այդ թվերը ըստ հերթականության համընկնեն թերթի վրա նշված համարի վերջին երկու թվերի հետ, ապա ձեզանից յուրաքանչյուրը կշահի 10 000 դրամ։ Երեք համընկնող վերջին թվերը ... կարող եք շահել 15 000 դրամ։ Բոլոր չորս թվերը համընկնելու դեպքում կարող եք շահել 20 000 դրամ։

Չորս թիվ չշահելու դեպքում նշված գումարը կտեղափոխվի հաջորդ խաղարկություն։

Շահած գումարը կարող եք ստանալ խաղարկությունից երեք օր անց «Դիալոգ» ՍՊԸ-ում, որը գտնվում է Տերյան փողոցի 57 շենքի առաջին հարկում, հեռ. 58-45-45։

Առաջին խաղարկությունը տեղի կունենա սեպտեմբերի 21-ին։

Դե ինչ... Բարի երթ, «Գամմա»։

Թ. Հ.

Մայքլ Ջեքսոնը մտադիր է տեղափոխվել Եվրոպա

«Ի՞նչ է կատարվում Մայքլ Ջեքսոնի ֆինանսների հետ»։ Այսպիսի հարց է տալիս «Նյու Յորք դեյլի նյուզ» թերթը այն բանից հետո, երբ հայտնի դարձավ, թե Մայքլ Ջեքսոնը պատրաստվում է վաճառել 2500 ակր ընդհանուր մակերեսով Neverland կոչվող իր ընտիր առանձնատունը։

Թերթը տեղեկացնում է, որ առանձնատան գինը Ջեքսոնը նախատեսել է 26 մլն դոլարի սահմաններում եւ նշում սպասում է գնորդների «պատասխանի» խոսքին։ Բացի այդ, Ջեքսոնը Sony ընկերությանն է վաճառել «Բիթլզի» 251 երգի իրավունքները, որը նա ձեռք էր բերել տարիներ առաջ՝ մեծ աղմուկ հանելով։ Լուրեր են պտտվում, որ Մայքլը որոշել է մշտական բնակության Եվրոպա տեղափոխվել եւ այնտեղ կառուցել իր սեփական առանձնատները։ Իսկ այսպիսի հսկայական նախագծի իրականացման համար նրան մեծ քանակությամբ դրամ է անհրաժեշտ, որը, թվում է, նա այժմ չունի։

ԱՐ. Մ.

«Մեսրոպյան» վարժարանը բարենորոգվել է

Լոս Անջելեսի «Մեսրոպյան» ազգային վարժարանի 1997-98 ուսումնական տարեշրջանը սկսվել է ավելի քան 1 մլն դոլար արժողությամբ վերանորոգված նոր շենքում։ Աշակերտներն ու ուսուցչակազմն այժմ իրենց տրամադրության տակ ունեն համակարգիչներով եւ տպագրիչներով սարքավորված դասարաններ, դասախոսական տեսակետների գրադարան, հեռուստացույցներ եւ տեսագրիչներ։

Համալիրում կան նաեւ առանձին բաժիններ մանկամսուրի, ճաշարանի եւ հանգստյան սենյակի համար։ Ստեղծվել է խաղասենյակ, ինչպես նաեւ պարտեզ, որտեղ աշակերտները կարող են անցկացնել ժամեր եւ կանաչեղեն։

Գիտական բաժանմունքն ունի լաբորատորիա, որտեղ կան կենսաբանության, քիմիագիտության եւ ֆիզիկա ուսում նախիրելու անհրաժեշտ սարքավորումներ։ Կա նաեւ արվեստի բաժանմունք խեցեգործության արհեստանոցով։

Վերանորոգման ծրագիրն իրականացվել է համայնքի նվիրատվությունների եւ Մ. Խաչ մայր տաճարի հոգաբարձության նյութական ներդրման շնորհիվ։

Ցուցահանդես նվիրված Կարո Ղաֆադարյանի հոբելյանին

Հայաստանի Ազգային գրադարանի սեպտեմբերյան ցուցահանդեսներից մեկն էլ նվիրված է հնագետ, պատմաբան, վիմագրագետ եւ բանասեր Կարո Ղաֆադարյանի (1907-1976) ծննդյան 90-ամյակին։ Երիտասարդ գիտնականի մտքի առաջին արդյունքը «Հայկական գրի սկզբնական տեսակները» աշխատությունն էր, որը 1935-ին արժանացավ Մելքոնյան ֆոնդի մրցանակի։ Քառասունական թվականներին լույս տեսան նրա «Ալիմիան պատմական Հայաստանում», «Ավանի երկլեզվյան ծածկագիր արձանագրությունները», «Հովհաննավանքը եւ նրա արձանագրությունները» աշխատությունները։

Կ. Ղաֆադարյանը մասնակցել է Շենգավիթի եւ Վաղարշապատի հնավայրերի հետախուզական աշխատանքներին եւ պեղումներին։ Իսկ հետագայում երեք տասնամյակ ղեկավարել է Դվին քաղաքի ավերակների պեղման եւ հետազոտման աշխատանքները։ Դրանց արդյունքն է նրա «Դվին քաղաքը եւ նրա պեղումները» (1952, 1982) երկհատոր աշխատությունը։ Մեծ է նրա դերը նաեւ պատմական հուշարձանների պահպանության գործում։

Այդ աշխատանքներին զուգընթաց նա քառորդ դար (1940-1965) ղեկավարել է Հայաստանի պետական պատմության թանգարանի աշխատանքները, դասախոսել է Խ. Աբովյանի անվան հայկական մանկավարժական ինստիտուտում, եղել է Պատմա-բանասիրական հանդեսի խմբագրական կոլեգիայի անդամ։ Նա պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր էր, գիտության վաստակավոր գործիչ։ Արժանացել է ՀԳԱ ակադեմիայի «Մեծարման գրին»։

Ցուցահանդեսում ներկայացված են նաեւ տաղանդավոր գիտնականի մյուս աշխատությունները՝ «Սանահինի վանքը եւ նրա արձանագրությունները», «Հաղպատ», «Երեւան. միջնադարյան հուշարձաններ եւ վիմական արձանագրություններ»։ Անգնահատելի է նրա աշխատանքը Թորոս Թորամանյանի «Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմության» մեծադիր երկհատորյակի կազմման եւ խմբագրման գործում։ Նրա խմբագրությամբ լույս են տեսել նաեւ ուրիշ կարեւոր աշխատություններ։

Կ. Ղաֆադարյանի բեղմնավոր գործունեությունը բարձր է գնահատվել պատմաբանների, բանասերների եւ գրողների կողմից։ «Կարո Ղաֆադարյանը, գրում է արձակագիր Հայկ Խաչատրյանը, տոկուն կերպվածքով ազնվաբարո խառնվածքի տեր հայասեր գիտնական էր»։ Հիշենք նաեւ Բաբկեն Առաքելյանի կարծիքը. «Բազմավաստակ գիտնականի աշխատություններն իրենց արժանի եւ մնայուն տեղն են գրավել հայագիտական գրականության մեջ, նրա անունն ու հիշատակն անմոռաց կմնան»։

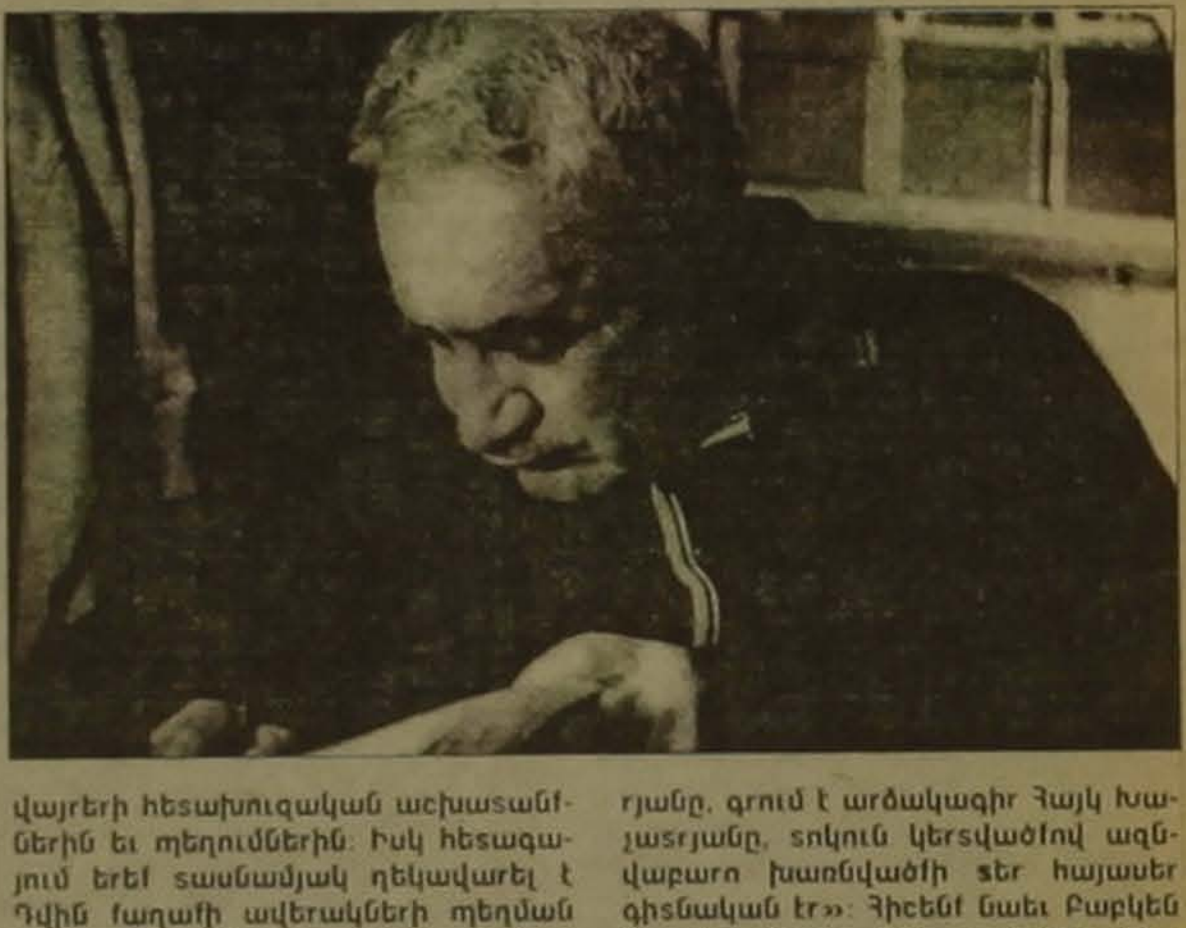

Գրադարանի տնօրեն Գ. Տեր-Վարդանյանի բացման խոսքից հետո, հետաքրքիր հուշերով ու բնութագրումներով հանդես եկան ակադեմիկոսներ Վ. Հարությունյանն ու Գ. Ղարիբջանյանը, հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի տնօրեն Ա. Քալանթարյանը, փոխտնօրեն Ս. Հարությունյանը, գիտնականի որդին՝ Կորյուն Ղաֆադարյանը, Պատմության թանգարանի նախկին աշխատող Վ. Հարությունյանը եւ գիտաշխատող Լ. Խաչատրյանը։

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Շուշիում բացվեց նոր երաժշտանոց

Օրերս ԼՂՀ Շուշի քաղաքում տեղի է ունեցել «Դանիել Ղազարյան» գիտափորձային երաժշտանոցի բացման արարողությունը, որին ներկա են եղել ԼՂՀ գիտության եւ կրթության փոխնախարար Ս. Աստրյանը, ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Դ. Շահնազարյանը, Շուշիի փոխքաղաքապետ Ն. Ոսկանյանը եւ այլք։

Դպրոցի մանկական երգչախումբը կատարել է Արցախի հիմներգը, իսկ Աշոտ-Բեկորի անունը կրող սյունն ի վեր դրոշը բարձրացնելու ժամանակ դպրոցին ու հայրենիքին հավատարիմ մնալու երդում են տվել աշակերտները։

Ի դեպ, Շուշիի երաժշտանոցի կառուցման ընկերակցության ջանքերով այս մշակույթի օրրան կհաճախեն զոհված ազատամարտիկների եւ անապահով ընտանիքների երեխաները։

«ԵՐԵՎԱՆ» ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Արվեստագետի հիշատակին

Դեկորատիվ-կիրառական արվեստի վաստակավոր վարպետ Հակոբ Փիլիփոսյանի արվեստը մեծ համբավ է ունեցել ոչ միայն Հայաստանում, այլ նաեւ նրա սահմաններից դուրս։

Արծաթագործական, մետաղի դրվագման եղանակով արված վարպետի սկուտեղները, զարդատուփ մասուցարանները, ջահերը, դրվագած հարբաժանդակները, արծաթյա եւ ոսկյա բազմաթիվ արդուզարդերը հայտնի են դարձրել վարպետի անունը, անուն, որի ակունքները Կիլիկիայի եւ Վանի կիրառական արվեստի խորքերում են։

1947-ին հայրենադարձվելով Բուլղարիայից՝ վարպետը իր ողջ կյանքն ու ստեղծագործությունը ներդրել է կիրառական արվեստի զարգացմանը, ունեցել է բազմաթիվ աշակերտներ, որոնց փոխանցել է իր վարպետության բազում գաղտնիքները։

Վարպետի աննման գործերը տեղ են գտել Հայաստանի պատմության, Սարդարապատի ազգագրական, Մոսկվայի արեւելյան արվեստի թանգարաններում, իսկ քանից ավելի դրվագազարդ պղնձե ափսեներն ու գինու սպասքը զարդարում են «Արմենիա» ջերմանավի սրճարանը։

71 տարի ապրեց սիրելի վարպետը՝ մարդկային շռայլ հոգով, անսահման բարությամբ եւ անանց հիշատակներ թողեց մեզ ու իրեն շրջապատող մարդկանց հոգիներում։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԿԱՐԻՉՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Ռոբերտ Քոչարյան. «Հայկական սպորտի վերածնունդը դասվի հարց եմ համարում»

ՀՐԱՅՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

Երեկ «Արմենիա-2» հյուրանոցի հայելազարդ դահլիճում Հայաստանի վարչապետ Ռոբերտ Քոչարյանը հանդիպեց հայկական սպորտի պատմության փառքի էջեր գրած ծանր մարզիկների՝ օլիմպիական խաղերի, աշխարհի եւ Եվրոպայի չեմպիոնների, մրցանակակիրների, նրանց մարզիչների, մարզաշխարհի այլ մասնագետների: Կարծում եմ, սա հին փառքի ավանդույթի հիանալի վերածնունդ է, որը կնպաստի նաեւ հայրենական սպորտի վերելքին: Նախաձեռնությունը իրոք հիանալի է, փառքից սպառված: Ի դեպ, վարչապետը նշեց, որ այսուհետ նմանատիպ հանդիպումները կանցկացվեն պարբերաբար: Ռոբերտ Քոչարյանին ուղեկցում էին մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարար Արմեն Սմբատյանը, փոխնախարար Իշխան Զաքարյանը: Պաշտոնյաները շնորհավորեցին 1997 թ. միջազգային բարձրակարգ մրցումներում նշանակալի հաջողությունների հասած մարզիկներին: Նրանց եւ մարզիչներին հանձնվեցին դրամական պարգեւներ: Հատկապես մեծարվեց 1.5 մլն դրամի ու «Վազ-2106» մակնիշի ավտոմեքենայի արժանացած ազատ ոճի ըմբշամարտի աշխարհի եւ Եվրոպայի կրկնակի չեմպիոն Արայիկ Գեւորգյանը (69 կգ), որը համաշխարհային մրցաշարերում վերջին հաջողությանը մի քանի շաբաթ առաջ Կրասնոյարսկում արժանացավ: Կառավարության ղեկավարը կարճատեւ զրույց ունեցավ մյուս մարզիկների հետ, որոնց ներկայացրեց Իշխան Զաքարյանը:

Վարչապետը իր ելույթում մասնավորապես նշեց. «Մի գուցե փոքր-ինչ ուշ եմ հանդիպում, քանի որ պաշտոնավարում եմ արդեն 6 ամիս: Ցանկանում եմ հետագայում ավելի մեծ հաջողությունների հասնել նվաճելով բազմաթիվ տարբեր կարգի մեդալներ: Հայկական սպորտի զարգացմանը խանգարել են օբյեկտիվ եւ սուբյեկտիվ պատճառներ, սակայն այժմ փառավոր ավանդույթների վերականգնումը դասվի եւ նույնիսկ պատիվի հարց եմ համարում»: Այնուհետեւ, երբ վարչապետին պատասխան փոքր նվեր հանձնեց Արայիկ Գեւորգյանը (Հայաստանի հավաքականի մարզագգեստ), Ռոբերտ Քոչարյանը նշեց, թե դա բավականին խորհրդանշական է, քանզի ինքը զբաղվել է ըմբշամարտով: Նրա խոսքերով, երբ ինքը ԼՂՀ նախագահ էր, հանրապետության բոլոր պաշտոնյաները իրենց պարտքն էին համարում զբաղվել սպորտով: «Չգիտեմ դա ընդունվա՞ծ է Հայաստանում, բայց կարծում եմ՝ ավանդույթը կդառնա», - խոսքը եզրափակեց վարչապետը:

Վերջում բարձրաստիճան այրը հայտնեց, որ նման միջոցառումները ավանդական կլինեն եւ հաջորդը հավանաբար կկայանա մեկ ու կես ամսից:

ՈՒԵՖԱ-Ի ԳԱՎԱԹ

ՄՏԿ-ն՝ կովկասյան թիմերի ահաբեկիչ

UEFA CUP

Երեքշաբթի օրը տեղի ունեցան ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության 1/32 փուլի առաջին հանդիպումները: Հայաստանն այս մրցաշարում չի ներկայացված: ԱՊՀ երկրներից բոլորից շատ ակումբներով մասնակցում է Ռուսաստանը:

Իր երկրպագուներին ուրախացրեց Վոլգոգրադի «Ռոտորը», որը սեփական խաղադաշտում երկու անպատասխան գոլ խփեց Շվեդիայի «Էրեբրու» ակումբի դարպասը: Առաջին խաղակեսի վերջին րոպեին աչքի ընկավ Վալերի Բուրլաչենկոն: Իսկ 65-րդ րոպեին հաշիվը կրկնապատկեց Օլեգ Վերետեննիկովը:

Երկրի չեմպիոնը Մոսկվայի «Սպարտակը», որ խայտառակ անհաջողություն էր մատնվել Չեմպիոնների լիգայի նախնական փուլում զիջելով Սլովակիայի «Կոշիցեին», փորձում է վերականգնել հեղինակությունը, որը կարծես թե հաջողվում է կարմիր-սպիտակներին: Հեռակա խաղում մոսկվացիները հյուրընկալվելիս 1-0 հաշվով հաղթեցին Շվեյցարիայի «Սյոնին»: Հաղթական գոլի հեղինակը 73-րդ րոպեին դարձավ Վալերի Կեչինովը.

Իսկ ահա կովկասյան գրանցում ստացած Հունգարիայի ՄՏԿ-ն Բուդապեշտում ջախջախեց Վլադիկավկազի «Ալանիային»՝ 3-0: Հիշեցնենք, որ հունգարացիները մեկնարկել էին Չեմպիոնների լիգայի որակավորման փուլում եւ երկու խաղերի արդյունքով (2-0, 4-3) հաղթել Հայաստանի ուժեղագույն ակումբ «Փյունիկին»: Բայց հաջողությունը կրկնել Նորվեգիայի «Ռոզենբորգի» հետ նախնական փուլի մրցամարտում նրանց չհաջողվեց եւ հայտնվեցին ՈՒԵՖԱ-ի մրցաշարում: Հատկանշական է, որ նախորդ փուլում «Ալանիան» դժվարից դուրս էր բողել Դնեպրոպետրովսկի «Դնեպրին», որը մինչ այդ նույն կերպ էր վարվել «Երեւանի» ֆուտբոլիստների հետ:

Ոչ-ոքի 1-1 արդյունք գրանցվեց Բելառուսի ՄՊԿՑ-ի եւ Թբիլիսիի «Դինամոյի» միջեւ մրցավեճում:

Իտալական «Վայանդոլիդը» 2-0 հաշվով պարտության մատնեց Ռիգայի «Սկոնտոյին», որը չեմպիոնների մրցաշարում հուսալով չհաղթահարեց «Բարսելոնին»:

Գերմանական եւ հետաքրքիր պայքար ծավալվեց շոտլանդական «Սելթիկի» եւ անգլիական «Լիվերպուլի», իտալական «Սամպդորիայի» եւ իսպանական «Աթլետիկի» (Բիլբաո) իտալական «Ինտերի» եւ շվեյցարական «Լոզաննի» միջեւ մրցամարտերում:

Առաջին խաղակեսից հետո «Սելթիկը» 0-1 հաշվով զիջելով անգլիացիներին, երկրորդ կեսում հավասարեցրեց խաղը եւ նույնիսկ մոտ էր հաղթանակի: Սակայն լիվերպուլցիները գրագետ էին պաշտպանվում եւ նույնպես կազմակերպում հակագրոհներ: Արդյունքում ոչ-ոքի 2-2:

Իտալական «Սամպդորիան» թեեւ խաղում էր սեփական հարկի տակ եւ նախապատվությամբ էր հաղթելու, բայց զիջեց Բիլբաոյի «Աթլետիկին» 1-2:

Իսկ ահա Միլանի «Ինտերը» առաջին րոպեներից պաշարեց «Լոզաննի» դարպասը: Ու թեեւ սա իտալական ակումբում հանդես եկող Ռոնալդոյի լավագույն խաղը չէր, այնուամենայնիվ բրազիլացին իր գոլը խփեց: Մի քանի անգամ էլ մրցակցի դարպասապահին անհանգստացրեց ոչ այնքան ուժեղ հարվածներով: Մրցավարի եզրափակիչ սուլոցն արձանագրեց իտալացիների հաղթանակը 2-0:

Մյուս խաղերից առանձնացնենք հետեւյալները. «Ստյաուա» (Ռումինիա)-«Ֆեներբահչե» (Թուրքիա) 0-0, «Տրաբզոնսպոր» (Թուրքիա)-«Բոխում» (Գերմանիա) 2-1:

Երեկ տեղի ունեցան Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի առաջին տուրի հանդիպումները: Դրանց մասին վաղը: Իսկ այսօր Երեւանի «Արարատը» Գավաթակիրների գավաթի խաղարկության 1/16 եզրափակիչում ուժերը կչափի Կոպենհագենի նույնանուն ակումբի հետ:

ՀՈԿԵՅ

Եվրալիգա. Ռուսները սկսեցին հաղթանակներով

Սեպտեմբերի 16-ին մեկնարկեց հոկեյի Եվրալիգայի խմբային մրցաշարը: Մասնակիցների թվում են ռուսական 3 ակումբները՝ երկրի չեմպիոն Յարոսլավլի «Տորպեդոն», Տոլյատիի «Լադան» եւ Մոսկվայի «Դինամոն»:

Մայրաքաղաքի հոկեյիստներն անդրանիկ հանդիպումը տեղի «Սպարտայի» հետ անցկացրին Պրահայում: Մոսկվացիները 4-0 հաշվով առավելության հասան չեխերի նկատմամբ եւ սեպտեմբերի 25-ին արտագնա խաղում կմրցեն անգլիական «Մանչեսթերի» հետ:

Տոլյատիի «Լադան» միայն լրացուցիչ ժամանակում կոտրեց Չեխիայի չեմպիոն «Շկոդայի» դիմադրությունը՝ 4-3:

Անդրեյ Շեւչենկոն «Միլան» չի գնա

Անակնկալ նորություն է հաղորդում ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ գործակալությունը: Ֆուտբոլային հսկա «Միլան» ակումբի ղեկավարությունը պատրաստ է 17 միլիոն դոլար վճարել Կիեւի «Դինամոյի» եւ Ուկրաինայի հավաքականի հարձակվող Անդրեյ Շեւչենկոյի համար: Հավանաբար, նման աստղաբաշխական գումարը կարող է յուրօրինակ կանխավճար լինել, որ տրվելու է 20-ամյա ֆուտբոլիստին: Սակայն, չնայած առաջարկի գայթակղիչ լինելուն, կիեւցիների ղեկավարությունը խանդավառությամբ չի ընդունել այն՝ վախենալով Անդրեյին արժանի փոխարինող չգտնելուց: Այնպես որ Շեւչենկոն առայժմ կմնա հայրենիքում:

Խենթերի հրապուրանքը զոհեր է պահանջում

Թուրքիայում ընթացող առաջին համաշխարհային օդային խաղերում 2 ոսկե մեդալ նվաճեցին ռուս օդաչուները: Սերգեյ Մակարովը բացարձակ չեմպիոն դարձավ մեծահասակների մրցումներում, իսկ Ալեքսանդր Կանտարովիչը՝ պատանիների: Բացի այդ՝ Ռուսաստանի պատվիրակներն արժանացան եւս 6 ոսկե գավաթների, հաղթելով Եվրոպայի առաջնությունում, որն անցկացվում էր խաղերին զուգահեռ:

Մենադահուկների վրա օդային ակրոբատիկայի ամբողջ գեղեցկությունը մրցավարները գնահատում են հեռուստատեսության միջոցով: Առաջինը ինքը ռում հեռուստաօպերատորը հավասարազոր խաղընկեր է: Ընդ որում զուգընկերները հաճախ տարբեր ազգի են: Դե ինչ, սպորտը եւ հրապուրանքը միավորվում են: Եվ նույնիսկ ոչ թե հաղթանակի, այլ մասնակցության, հաղթահարման համար:

Համաշխարհային օդային խաղերը հաճախ իկարիադա են անվանում: Կարեւոր չէ, թե ով է առաջինը մասնակիցներին համեմատել Իկարի հետ, բայց մրցումները հաստատեցին հունական առասպելի ողբերգական ճշմարտությունը: Զոհվեց ուկրաինացի պարապլաներիստ Վիկտոր Գուրիեւը: Այս նաթիռը լքում է հեռուստաօպերատորը, որին հետեւում է մարզիկը: Եվ մասնակցի բոլոր հնարքները, որ կատարվում են ազատ անկման ընթացքում, պետք է հստակ արտացոլվեն հեռուստախցիկի միջոցով ամենահարմար դիրքից: Այդ պատճառով էլ մրցավարական գնահատականին արժանանում է ոչ թե մարզիկը, այլ զույգը, որոնք ամբողջ խաղերում սուգ է հայտարարված: Այս մրցածեւից մրցումները ժամանակավորապես դադարեցված են: Սակայն, սա առաջին ողբերգությունը չէ մրցումներում: Մեկ օր առաջ զոհվեց վենեսուելացի դելտապլաներիստը: Բայց հինգերորդ օլիմպիադը շարունակում է ձգել նրանց, ովքեր ծնվել են սավառնելու համար:

Միացյալ Նահանգները ներկայացնող աշխարհի թիվ 3 ռակետ Մոնիկա Սելեշը Տոկիոյում ընթացող Արեւածագի գավաթ անունը կրող 450 հազար դոլար հիմնադրամով թենիսի մրցաշարի եզրափակչում 6-1, 6-4 հաշվով հաղթեց բալկանցուհի Թամարինե Տանասուգարնին

ՄԱՔՍԱՅԻՆ

Վերջապես ե՞րբ են հանրապետությունում կիրառվելու հստակ օրենքներ

Սեպտեմբերի երկրորդ շաբաթը ՀՀ ներքին կյանքը կարեւորեց խորհրդարանի 6-րդ նստաշրջանի բացմամբ: Հիմնական քննարկումները ծավալվեցին կառավարության կողմից առաջարկվող ակցիզային հարկի եւ ավելացված արժեքի հարկի մասին օրենքներում փոփոխություններ կատարելու նախագծերի շուրջ, որով կառավարությունը փորձում էր օրինականացնել ՀՀ մաքսային վարչության անօրինական հրամանները: Երբ բենզինից եւ դիզվառելիքից մաքսավորների կողմից ավելացված արժեքի հարկի գանձումը հետորեն ընդունվեց, ապա սպիրտի վրա սահմանված ակցիզային հարկը 3.75-ից 1 դոլարի իջեցնելն արժանացավ լուրջ դիմադրության: Այդուհանդերձ, ոչ ԱԺ-ի, ոչ դատախազության եւ ոչ էլ ՀՀ նախագահի կողմից առ այսօր չի տրվել այդ խախտումների իրավական գնահատականը: Թեպետ եռօրյային հաջորդող օրերին որոշ իշխանավորներ փորձեցին մեղմել կատարված օրինախախտումների տպավորությունը, մասնավորապես խոսելով Հարությունյանը «Իրավունք» թերթում նշեց, որ օրենքը «գրեթե» չի խախտվել եւ որ 1 դոլարը կանխավճար է եղել, սակայն հիշատակենք, որ **«Ազգ»** եւ «Առավոտ» թերթերում սպիրտի վերաբերյալ տպագրված հրամանների պատճեններում խոսք չկար կանխավճարի մասին: Հիշեցնենք նաեւ ԱԺ-ում ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Արմեն Դարբինյանի հայտարարությունը, թե «Դելտա-1» եւ «Արծիվ» կազմակերպությունների կողմից ՀՀ ներմուծված սպիրտի գանձումների վերաբերյալ տվյալնե[illegible] չեն համապատասխանում իրականությանը: Այսպես օգոստոսի 5-ին «Դելտա-1»-ը հանրապետություն ներմուծել է 100.8 տոննա, օգոստոսի 9-ին 201.6 տոննա, 25-ին 21.5 տոննա, 29-ին 40 տոննա սպիրտ (ՄՎ տվյալների օրական տեղեկատվությունը թե սահմանային կետով որքան է ներմուծվել, ներկայացվում է կառավարությանը): Մինչդեռ ներմուծված սպիրտի ընդհանուրից համապատասխան գանձումներով 29.08.97 թ. հայտարարագրվել է 24 հազար լիտր, իսկ սեպտեմբերի 3-ին 48 հազար լիտր: Նույնը կատարվել է նաեւ «Արծիվ» կազմակերպության հետ. հուլիսի 31-ին հատելով սահմանը մոտ 25 հազար լիտր սպիրտը ձեւակերպում է ստացել 26 օր ուշացումով, իսկ գանձումները կատարվել են 1 դոլարով, այսինքն ՄՎ պետի նշյալ հրամանից հետո: Ասենք, որ համաձայն ակցիզի եւ ԱԱ հարկի մասին գործող օրենքի, վճարումը պետք է կատարվեր 10 օրվա ընթացքում, այնինչ գրեթե 300 տոննա սպիրտի հարցը մնում է բաց:

Եռօրյայում բուռն քննարկումների առիթ էր նաեւ «Մաքսային սակագնի մասին» օրենքի համապատասխան հոդվածը, որով նախատեսվում էր վերացնել 0.3 տոկոս մաքսավճարը: Գուցե ճիշտ էր ԱԺ-ն, որ պահեց դա մինչեւ 1999 թվականը, բայց արդյո՞ք դրանց ծախսելու լավագույն տարբերակը ՄՎ պետի ներկայացուցչական ծախսերը հոգալն է: Իսկ այդ օրերին ՄՎ պետ պ-ն Ենգիբարյանը մեկնեց Վիեննա գործուղման մասնակցելու սեպտեմբերի 6-20-ը Վիեննայի միացյալ ինստիտուտի կազմակերպած սեմինարին [illegible] ՄՎ-ի պետ [illegible] թիվ 232 ՊՇ 04.09.97 թ. որոշմամբ [illegible] 8 հազար դոլար, այդ թվում 6 հազար դոլարը ներկայացուցչական ծախսերի համար, 2000-ը գործուղման ծախսերի, բացի այդ եւս 450 հազար դրամ ճանապարհածախսի համար: (Այստեղ կարելի է հիշատակել այն «եռանեկի» ժամանակները, երբ ՀՀ ղեկավարները այնքան քիչ գումարներ էին ունենում գործուղման գնալիս որ «խնայում էին» հյուրանոցային ծախսերը... ծխախոտ գնելու համար):

Գուցե վերջապես կգա այն լավագույն ժամանակը, երբ ՀՀ-ում միակ «էքսկլյուզիվ» խնդիրը կլինի օրենքի տառի կատարումը, կամ վերջապես կտրվի մեր բերքի 26.08.97 թ-ին բարձրացրած հարցերի՝ «Արաքս-94»-ի կողմից Մեղրիով ներկրված 6 միլիոն 748 հազար տուփ ծխախոտի ճակատագրի, ինչպես նաեւ մեկ ամսում այլուրից 700 հազար դոլարի ԱԱՀ չգանձելու մասին պատասխանները: Հիշատակենք, որ պրն Ենգիբարյանը մեկ ամսվա ընթացքում երկու անգամ փոխում էր օրենքի կիրառումը՝ չգանձել, հետո գանձել:

Նյութը պատրաստ էր տպագրության, երբ տեղեկացանք, որ սեպտեմբերի 14-ին մաքսավորների թողտվությամբ Բագրատաշենի մաքսային կետով երկու բեռնատար մեքենաներով ներմուծվել է մոտ 36 հազար շիշ «Այանով» օղի, առանց ակցիզային դրոշմանիշերի: Մեզ հասած տվյալներով գործը գտնվում է նախաքննության մեջ:

Ավելորդ չէ մեկ անգամ եւս հիշեցնել, որ ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշմամբ օգոստոսի 1-ից հետո արգելված է չդրոշմավորված ապրանքների ներմուծումը [illegible] եւ մոտ 70 հազար դոլար չի գանձվել:

ԱՐԱՅՈ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

Սպանությունները բացահայտվեցին 3 օրում

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբերի 8-ին խորհրդային շրջանի ոստիկաններին տեղեկացվել էր, որ Ավան-Առինջի բարձրահարկերի բնակարաններից մեկում հանցագործություն է կատարվել. հարեւանները տանտիրուհու զարմուհուն գտել էին դանակահարված՝ զանգի լուրջ վարդվածքներով: 17-ամյա աղջիկը 16-րդ քաղամասի բնակչուհի Յ. Պետրոսյանը, մահացավ 8 օր անց, այդպես էլ գիտակցության չգալով: Ոստիկաններին հաջողվեց ընդամենը 3 օրում բացահայտել հանցագործությունը (կասկածվողը աղջկան գրեթե կիսածանոթ է եղել) եւ գտնել Արամ Մուրյանին, որը թաքնվել էր բուսաբանական այգում:

ՆԳ եւ ԱԱՆ լրատվության եւ հասարակական կապերի վարչությունից հայտնեցին, որ երեք օրում է բացահայտվել նաեւ Մասիսում սեպտեմբերի 11-ին կատարված սպանությունը: Ըստ նախնական տվյալների, Մասիսի տարածքի Նիզամի գյուղի 27-ամյա բնակիչ Գեւորգ Մանուկյանին կացնի եւ դանակի մի քանի հարվածով սպանել է եղնարդ Գրիգորեւը, այնուհետեւ որդու օգնությամբ թաքցրել դիակը: Դրդապատճառը եղել է այն, որ Գրիգորեւի տուն եկած Գեւորգը, արդեն խմած վիճակում, ցանկություն է հայտնել առանձին խոսել տանտիրոջ աղջկա՝ իր ընկերուհի Յուլիայի հետ:

ԲԱՑԱՌԻԿ ԿՈՍՄԵՏԻԿԱ ՖՐԱՆՍԻԱՅԻՑ

☎ 27-10-21, զանգահարել ժամը 19-22-ը

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Սեպտեմբերի 19-ին, ժամը 14-ին, Գրողների միության կլոր սեղանի հյուրն է բանաստեղծ ԱԶԱՏ ՄԱԹՅԱՆԸ (Իրան)

Թեմա՝ «Չարենցը եւ ինքնության տագնապը»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

Ընթերցասեր բարեկամ

«Հայմամուլ» գործակալությունը հայտնում է, որ շարունակվում է Հայաստանի Հանրապետության, Ռուսաստանի Դաշնության եւ ԱՊՀ երկրների 1998 թ. 1-ին կիսամյակի թերթերի, ամսագրերի ու գրքերի բաժանորդագրությունը մատչելի գներով:

Բաժանորդագրության համար դիմեք (կանխիկ կամ փոխանցումով) Երեւան քաղաքի թիվ 10 փոստի բաժանմունք (հասցեն՝ Հանրապետության հրապարակ, հեռ. 56-79-40) կամ «Հայմամուլի» բաժանորդագրության բաժին (հասցեն՝ Սասունցի Դավթի հր. 2, հեռ. 45-82-00, 45-82-56), իսկ Հանրապետության այլ քաղաքներում եւ շրջաններում մամուլի տարածման մարզային գործակալություններում:

Հրատարակությունների առաքումը կատարվում է ըստ Ձեր ցանկության (կրպակում, տանը կամ աշխատավայրում): Զանգահարեք եւ մեր գործակալները սիրով կգան Ձեզ մոտ ձեւակերպելու բաժանորդագրությունը:

Երաշխավորում ենք բարձրակարգ սպասարկում:

ՀՀ ՄԱՄՈՒԼԻ ՏԱՐԱԾՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Շտապ գնում եմ

1 սենյականոց բնակարան Կոմիտասի փողոց - Զեյթուն շրջակայքում:

Զանգահարել 224268:

«ԱՅԱՔՍ» ՖԻՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ Է ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հոկտեմբերի 13-20-ը

ԵԳԻՊՏՈՍ

- Լուքսոր 2 գիշեր, հարուստ էքսկուրսիոն ծրագիր
- Խուրգադա 5 գիշեր, հանգիստ Կարմիր ծովի ափին
- Տեղավորումը 5 աստղանի քեմփ հյուրանոցներում
- Սնունդը օրը 2 անգամ (նախաճաշ, ընթրիք)

Կունկնդրեք «Աիդա» օպերան Խաշեպսութ թագուհու տաճարի առջեւ, համաշխարհային հռչակ ունեցող երգիչների կատարմամբ, նվիրված ներկայացման պրեմիերայի 125-ամյակին:

Հոկտեմբերի 23-31-ը

ՖՐԱՆՍԻԱ ԵՎ ԻՍՊԱՆԻԱ

Երեւան-Փարիզ-Երեւան ուղիղ չվերթով

- Տեղավորումը 3 եւ 4 աստղանի հյուրանոցներում
- Էքսկուրսիոն ծրագիր Փարիզում եւ Բարսելոնում

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ հոկտեմբերի 1-ը

ԵՐԵՎԱՆ, ՊՈՒՇԿԻՆԻ Փ. 43 Ա

ՀԵՌ. 532-432, 538-845

ADANA

COMMERCIAL BANK

★ Ընդամենը 1% -ով կատարում ենք փոխանցումներ Մոսկվայից և Սանկտ-Պետերբուրգից 1 օրվա ընթացքում, իսկ աշխարհի այլ երկրներից 3 օրվա ընթացքում անհատ և իրավաբանական անձանց համար:

★ Ամենաշահավետ պայմաններով տարածում ենք Master Card Euro Card և սպասարկում ենք Master Card/ Euro Card, Visa, Diners Club, JCB:

★ Ընդունում ենք ավանդներ հետեւյալ տոկոսադրույքներով

ԺԱՄԿԵՏ / ՏԱՐԱԴՐԱՄ	1 ԱՄԻՍ	2 ԱՄԻՍ	3 ԱՄԻՍ	6 ԱՄԻՍ	9 ԱՄԻՍ	12 ԱՄԻՍ
USD DEM FRF	2.5%	5.0%	9.0%	18.0%	27.0%	36.0%
AMD RUR	3.0%	6.0%	10.0%	20.0%	30.0%	40.0%

Նվազագույն գումարը չի սահմանափակվում:

★ Կատարում ենք բանկային ցանկացած գործառնություն:

Դիմեցեք ԱԴԱՆԱ ԲԱՆԿ

Երևան, Նալբանդյան 5, հեռ. 58-38-64, 58-59-80

«ԲՐԱԲԻՈՆ» ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ ԿԱՏԱՐՈՒՄ Է ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

1. Լայն պրոֆիլի ֆլորիստ-դիզայներների
2. Մայրաքաղաքի բարձրակարգ սպասարկման տարբեր սրահների կառավարիչ-ադմինիստրատորների կուրսերում:

Կարող են դիմել միջնակարգ եւ բարձրագույն կրթությամբ աղջիկներ եւ տղաներ:

Ընդունելությունը կատարվում է հարցազրույցով՝ հաշվի առնելով դիմորդի ընդհանուր զարգացածությունը:

Ադմինիստրատորների կուրսերում բարձրագույն կրթությունն ու բարետեսությունը պարտադիր են:

Եռամսյա ուսման ընթացքում ուսանողները կծանոթանան ծաղկարվեստի ուղղություններին, արհեստական եւ բնական ծաղիկներից փնջեր, կոմպոզիցիաներ, զամբյուղներ պատրաստելու գաղտնիքներին, ինչպես նաեւ ինտերիերների եւ էքստերիերների ձեւավորման, գեղարվեստական փաթեթավորման արվեստին:

Լավագույն շրջանավարտները կապահովվեն բարձրավճար աշխատանքով:

Հասցեն Աբովյան 11, հեռ. 56-14-38

Փաստաթղթերը ընդունվում են մինչեւ հոկտեմբերի 5-ը

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների մասին (առաջարկ, պահանջարկ) հեռախոսով: 589167, 581351:

«Պարբերական» հրատարակչութեան տպարան. Երեւան-23, Արշակունեաց 2 Գրանցման թիւ 65 Դասիչ 69140 Պատուէր 666 Տպաքանակը 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան 17.09.1997 Գինը 100 դրամ